

گزینه «۳»: «پیدا و پنهان» مجاز از همه موجودات / «دانان و نادان» مجاز از همه موجودات

گزینه «۴»: «بیت» مجاز از شعر

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

(عبدالله‌میر رزاقی)

-۷

«پرده نیلوفری» در این گزینه استعاره از آسمان است و شبیه‌ی در بیت دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: من مانند مرغ آن چمن می‌باشم.

گزینه «۲»: آتش عشق: اضافه تشبیه‌ی (عشق: مشبه / آتش: مشبه به)

گزینه «۴»: شاهین قضا (قضا: مشبه / شاهین: مشبه به)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

(مسین پرهیزگار)

-۸

مفهوم مصراع دوم بیت صورت سؤال این است که عامل هستی‌بخشی خداست و این موضوع در مصراع اول بیت گزینه «۳» نیز دیده می‌شود.

(مفهوم، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

(عبدالله‌میر رزاقی)

-۹

مفهوم عبارت صورت سؤال و ایيات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، پرهیز از ریاکاری و توصیه به یکریگی است.

بیت گزینه «۳» به راستی و رستگاری اشاره دارد.

(مفهوم، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

(امیرحسین میری)

-۱۰

مفهوم عبارت صورت سؤال داشتن ظاهر خوب و باطن بد است و عکس این مفهوم در بیت گزینه «۴» دیده می‌شود که ظاهر او سوزناک، اما باطنش نور الهی است.

بررسی سایر ایيات:

گزینه «۱»: ظاهر و باطن او پاکیزه است.

گزینه «۲»: در باطن اصل جان‌ها و در ظاهر به روشنی آفتاب است.

گزینه «۳»: در ظاهر با مردم پیوسته، اما در واقع از مردم بریده است. (این

بیت مفهوم وارستگی را بیان می‌کند، نه ریاکاری)

(مفهوم، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

فارسی (۱)

-۱

مستغنى: بی‌نیاز، توانمند

(وابره، صفحه‌های ۱۰، ۱۴ و ۱۷ تا ۱۹ کتاب درسی)

-۲

(مبینا اصلی‌زاده)

در گزینه «۴»، واژه «هزم» نادرست نوشته شده که صورت صحیح آن، «حرزم» است.

(املا، صفحه ۱۷ کتاب درسی)

-۳

(عبدالله‌میر رزاقی)

شعر «چشم» در قالب مثنوی است، نه قالب نیمایی (شعر نو).

(داش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۱۰، ۱۴، ۱۸ و ۲۷ کتاب درسی)

-۴

(عبدالله‌میر رزاقی)

در بیت گزینه «۴»، حسن‌های به کار رفته بدون آمیختگی در شعر به کار گرفته شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نور می‌نوشد ← آمیختگی دو حس بینایی و چشایی

گزینه «۲»: رنگین سخنان ← آمیختگی دو حس بینایی و شنوایی

گزینه «۳»: قصه رنگی روز ← آمیختگی دو حس شنوایی و بینایی

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

-۵

(مبینا اصلی‌زاده)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حاکت می‌خورد: کنایه از مردن

گزینه «۳»: خونخوار: کنایه از قاتل

گزینه «۴»: رخ بر رخ نهادن: کنایه از بوسیدن

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

-۶

(امیرحسین میری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ماه» مجاز از آسمان

۱) «کلمه «کم: چه مقدار» و در گزینه «۳» کلمه «من این: از کجا؟» و در گزینه «۴» کلمه «ما: چیست؟» با عبارت ارتباط دارند ولی در گزینه «۲» کلمه «متی: چه زمان؟» با مفهوم متن ارتباط ندارد.
(مفهوم، صفحه ۲ کتاب (رسی))

۱۷ (سعید بعفری)

ترجمه گزینه «۱»: «خورشید ستاره‌ای از ستاره‌هایی است که دور زمین می‌چرخد و با آن حرارتی پراکنده است.» این عبارت نادرست است، زیرا زمین دور خورشید می‌چرخد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: باران از قطره‌های آب زیادی تشکیل می‌شود که از بخار آب در آسمان متراکم می‌شود.

گزینه «۳»: همانا فرودگاه مکان وسیعی است که مسافران با هوایپما از آسمان مسافت می‌کنند.

گزینه «۴»: ماه ستاره‌ای است دوری (از خود) ندارد و روشنایی آن از خورشید است.
(مفهوم، صفحه‌های ۴ و ۷ کتاب (رسی))

۱۸ (سعید بعفری)

۱) «أَيْدُ» فعل مضارع متکلم وحده است، نه فعل امر.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ضَحْ: بگذار

گزینه «۳»: تَرَجِّمَ: ترجمه کن

گزینه «۴»: قُلَّ: بگو

(قواعد فعل، ترکیب)

۱۹ (میبد همایی)

گزینه «۱» با توجه به کلمه «البيان» که به معنای «دختران» و در گزینه «۳» با توجه به ضمیر «هم» که شوم شخص جمع می‌باشد و در گزینه «۴» با توجه به کلمه «القوم» که به معنای «گروه یا قوم» است همگی علامت و نشانه‌های جمع برای اسم قبل از خود یا بعد از خودش می‌باشد. ولی در گزینه «۲» هیچ نشانه‌ای برای جمع وجود ندارد و «الصَّيَادِينَ» به عنوان اسم مثنی در نظر گرفته می‌شود.
(قواعد اسم، صفحه ۷ کتاب (رسی))

۲۰ (میبد همایی)

«مستعرة» از ریشه «ستَرَ» بر وزن «مُفْتَلَة» می‌باشد و «مستفعلة» نادرست است. در واقع حرف «س» زائد نبوده و از حروف اصلی کلمه می‌باشد.
(قواعد اسم، صفحه ۸ کتاب (رسی))

عربی، زبان قرآن (۱)

(ولی الله نوروزی)

۱۱ «أَبِي»: پدر / «موظَّف»: کارمندی / «فی قاعة المطار»: در سالن فرودگاه / «كُلَّ يَوْمٍ»: هر روز / «يَخْرُج»: خارج می‌شود، بیرون می‌رود / «مِنَ الْبَيْتِ»: از خانه / «فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ وَ النَّصْفِ»: در ساعت شش و نیم / «يَرْجِعُ»: بر می‌گردد / «فِي السَّابِعَةِ إِلَّا رُبُعاً»: یک ربع به هفت (ترجمه، صفحه‌های ۴ و ۸ کتاب (رسی))

(میبد همایی)

۱۲ «نَظَرُ»: نگاه می‌کنیم / «الغَيْم»: ابر / «سَأَلَ»: سوال می‌کنیم / «أَنْفَسَنَا»: خودمان / «أَنْزَلَ»: نازل کرد، فرستاد / «الْمَطْرُ»: باران (ترجمه، صفحه ۳ کتاب (رسی))

(ولی الله نوروزی)

۱۳ تشریح سایر گزینه‌ها:
در گزینه «۱» کلمه «آسمان» با توجه به کلمه «السماءات» باید «آسمان‌ها» در گزینه «۲» کلمه «بَرَّ» با توجه به کلمه «الغضون» باید «شاخه‌ها» ترجمه شود.

در گزینه «۴» کلمه «مادربرزگم» با توجه به کلمه «جدی» باید «پدربرزگم» ترجمه شود.
(ترجمه، صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب (رسی))

(محمد جوانین)

۱۴ ترجمه کلمات مهم: «پَدِيدَأَوْرَد»: أوجَدَ، خلَقَ و أَنْشَأَ / «سَفَرَ خَواهِي كَرَد»: ستسافرُ، سوف تسافرین / «هَفَتَه آيَنِدَه»: الأسبوع القادر (تعربی، صفحه ۶ کتاب (رسی))

(سعید بعفری)

۱۵ آیه اشاره به باطل نبودن آفرینش دارد، ولی در بیت، گردش فلک بیهوده و باطل انگاشته شده است.
(مفهوم، صفحه ۹ کتاب (رسی))

(ولی الله نوروزی)

۱۶ ترجمه عبارت: «معروف رصافی شاعری عراقي است، از پدری گُرد و مادری ترکمنی، او آثار فراوانی در متن و شعر دارد.» با توجه به مفهوم عبارت، گزینه

پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست. نزدیکی و تقرب به خداوند، نزدیکی مکانی و ظاهری نیست. چه بسا دو نفر در یک مکان در کنار هم باشند ولی هیچ نزدیکی به هم احساس نکنند. نزدیکی به خدا یک نزدیکی حقیقی است.

(درس ۱، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

-۳۷ (ابوالفضل اهرزاده)

او سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد. از این رو هر کس در خود می‌نگرد و یا به تماسی جهان می‌نشیند، خدا را می‌باید و محبتش را در دل احساس می‌کند. امیرمؤمنان علی (ع) می‌فرماید: «هیچ چیزی را مشاهده نکردیم، مگر این که خدا را قل از آن، بعد از آن و با آن دیدم». گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و رشتی واکنش نشان دهد و آن گاه که به گناه آلوه شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جiran آن برآید. قرآن کریم، عامل درونی این حالت را «نفس لوماه»، یعنی نفس سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است.

(درس ۲، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی)

-۳۸ (صالح امیری)

آیه ۵۸ سوره مائدہ: «آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.» به عدم پهنه‌مندی انسان از قوهٔ تفکر و تعقل اشاره دارد. خدای متعال، شناخت خبر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد. از این روست که همهٔ ما فضائلی چون صداقت، عزیت‌نفس و عدالت را دوست داریم.

(درس ۲، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰ کتاب درسی)

-۳۹ (محمد آقا صالح)

خداؤند آن چه در آسمان‌ها و زمین‌ها است (سایر موجودات)، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌هارا در وجود او قرار داده است. این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرامی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

(درس ۲، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

-۴۰ (محمد رضایی بقا)

خداؤند، انسان را صاحب اراده و اختیار آفرید. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به او نشان داد تا با استفاده از سرمایهٔ عقل (اندیشه و تفکر)، راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم. طبق آیه «آن‌ها هدیناه السَّبِيل اماً شاكراً و اماً كفوراً»، خداوند مقدم بر گزینشگری راه، هدایت را از طریق پیامبران پاک و دلسوز همراه با کتاب راهنمای فرستاده است.

(درس ۲، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰ کتاب درسی)

دین و زندگی (۱)

-۳۱

(فرشته کیانی)

انسان بی‌نهایت طلب در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف‌هایی است که پایان نیابد و تمام نشود. ریشه و منشأ اختلاف در انتخاب هدف، نوع نگاه و اندیشه انسان است.

(درس ۱، صفحه ۱۶ کتاب درسی)

-۳۲

(ابوالفضل اهرزاده)

جامع ترین و اصلی ترین هدف زندگی انسان، نزدیکی و تقرب به خداست. رشد و کمال انسان و در نتیجهٔ رستگاری او فقط با گام برداشتن به سوی این هدف میسر می‌شود.

(درس ۲، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

-۳۳

(محمد رضایی بقا)

هدف تقرب به خدا، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و ارادهٔ محکم می‌طلبد؛ همان طور که دستیابی به گوهرهای گران‌قدر دریاها، پشتکاری شگرف می‌خواهد.

انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند، به خدا نزدیک‌تر می‌شوند.

(درس ۱، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

-۳۴

(محمد آقا صالح)

مولوی در مورد اهمیت شناخت هدف انسان می‌گوید: «اگر جملهٔ چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست و اگر جملهٔ را به جا آری و آن را فراموش کنی، هیچ نکرده باشی.» امام علی (ع) می‌فرمایند: «ای مردم ... هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند.»

(درس ۱، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

(محمد رضایی بقا)

برای این که بتوانیم با نگاهی درست، هدف‌های خود را انتخاب کنیم، نیازمند ملاک و معیاری هستیم که بتوانیم به وسیلهٔ آن، هدف‌های همسو با میل بی‌نهایت طلب و استعدادهای متنوع انسان را مشخص کنیم.

(درس ۱، صفحه ۱۷ کتاب درسی)

-۳۶

(ابوالفضل اهرزاده)

افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خوبیش را نیز آباد می‌سازند:

«منْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس نعمت و

(مهدوی سهرابی)

-۴۵

ترجمه جمله: «مطالعات نشان داده است که موسیقی بازدهی را افزایش می دهد و به نظر می رسد که بهترین انتخاب، گوش دادن به موسیقی بی کلام است، زیرا آن، به بخش های کلامی مغز آسیب نمی زند.»

۱) افزایش دادن - از دست دادن

۲) محافظت کردن - از دست دادن

۳) افزایش دادن - آسیب زدن

۴) محافظت کردن - آسیب زدن

(واژگان، صفحه های ۱۷ و ۱۹ کتاب (رسی))

(مهدوی، ایزدی)

-۴۶

ترجمه جمله: «گربه ها وحشی نیستند و آن ها خیلی بانمک هستند، اما خویشاوندانشان مثل پلنگ ها، وحشی ترین حیوانات شناخته شده هستند. آن ها از یک گونه، اما کاملاً متفاوت از یکدیگر هستند.»

۱) متفاوت ۲) طبیعی

۳) خشمگین ۴) مخصوص

(واژگان، صفحه ۱۶ کتاب (رسی))

(پرهام کلوطبلان)

-۴۷

ترجمه جمله: «کلمه "they" در پارagraf ۲ به "درختان" اشاره می کند.»

(درک مطلب)

(پرهام کلوطبلان)

-۴۸

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«مراقب درختان باش، آن هاییز همین کار را برایت انجام خواهند داد.»

(درک مطلب)

(پرهام کلوطبلان)

-۴۹

ترجمه جمله: «طبق متن، کدام جمله صحیح نیست؟»
«درختان همانند تهويه کننده های طبیعی هوا عمل می کنند و نمی توانند گرمایش جهانی را کنترل کنند.»

(درک مطلب)

(پرهام کلوطبلان)

-۵۰

ترجمه جمله: «کدام کلمه در متن توضیح داده شده است؟»
«گرمایش جهانی»

(درک مطلب)

زبان انگلیسی (۱)

-۴۱

(مهدوی، مرآتی)

ترجمه جمله: «الف: جان، می خواهی در آینده چه کاره شوی؟»

«ب: خب، چون من دوست دارم افراد در معرض خطر را نجات دهم، قصد دارم آتش نشان شوم.»

نکته مهم درسی

برای بیان قصد و تصمیم به انجام کاری در آینده با برنامه ریزی قبلی، از ساختار زیر استفاده می کنیم:

«to be + going to + فعل ساده»

(گرامر، صفحه ۲۹ کتاب (رسی))

-۴۲

(مبتدی در فشنگ گرمی)

ترجمه جمله: «به محض صاف شدن هوا قصد داریم به سمت ساحل قدم بزنیم و به شنا برویم.»

نکته مهم درسی

برای انجام عملی در آینده با تصمیم و قصد قبلی از ساختار زیر استفاده می کنیم:

«to be + going to + فعل ساده»

(گرامر، صفحه ۲۹ کتاب (رسی))

-۴۳

(مبتدی در فشنگ گرمی)

ترجمه جمله: «یکی از مهم ترین مشکلاتی که داریم، تخریب زیستگاه های طبیعی حیوانات در جنگل ها، دریاچه ها و دشت ها است. ما باید برای توقف آن، کار داوطلبانه انجام بدھیم.»

۱) مرگ ۲) تخریب

۳) توجه ۴) اطلاعات

(واژگان، صفحه ۲۰ کتاب (رسی))

-۴۴

ترجمه جمله: «من تمام روز درس خواندم و خسته تر از آن هستم که کار کنم. نظرت در مورد رفتن به سینما به جای آن چیست؟»

۱) دیگر ۲) به جای، در عوض

۳) اخیراً ۴) حوالی، اطراف

(واژگان، صفحه ۲۱ کتاب (رسی))

(مرتفعی بجهت)

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{n - m}{m - n} = -1$$

$$a_{11} = a_1 + 1 \cdot d \Rightarrow a_{11} - a_1 = 2d \Rightarrow a_{11} - a_1 = -2$$

$$a_1 = a_1 + 1 \cdot d$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴ کتاب درسی)

-۵۶

ریاضی (۱) - عادی

(ایمان پینی فروشان)

-۵۱

مجموعه‌های مطرح شده در گزینه‌های «۱» و «۲» متناهی هستند زیرا تعداد اعضای آن‌ها را با یک عدد حسابی می‌توان بیان کرد. مجموعه گزینه «۴» به صورت $\{0, 1, 2, \dots, 9\}$ است که متناهی است. مجموعه گزینه «۳» اعداد حقیقی موجود در بازه $(0, 1)$ است که نامتناهی است.

(مرتفعی بجهت)

-۵۷

$$a_1 = 12 - x, a_7 = y + 2, a_7 = x, a_4 = 12$$

دنباله حسابی است، بنابراین:

$$a_4 - a_7 = 12 - x = d \Rightarrow 7x - 12 = 2(12 - x)$$

$$a_7 - a_1 = x - (12 - x) = 2d$$

$$\Rightarrow 4x = 36 \Rightarrow x = 9 \Rightarrow d = 3$$

$$y + 2 = a_1 + d = 12 - x + d$$

$$\Rightarrow y + 2 = 12 - 9 + 3 = 6 \Rightarrow y = 4$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴ کتاب درسی)

(ابراهیم نفیف)

-۵۸

$$A = \left\{ \frac{x^r}{2+x^r} \mid x \in \mathbb{Z}, -2 \leq x \leq 2 \right\}$$

$$x = \pm 2 \Rightarrow \frac{x^r}{2+x^r} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}, x = \pm 1 \Rightarrow \frac{x^r}{2+x^r} = \frac{1}{3}$$

$$x = 0 \Rightarrow \frac{x^r}{2+x^r} = 0 \Rightarrow A = \left\{ 0, \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right\}$$

$$B = W - N = \{0, 1, 2, 3, \dots\} - \{1, 2, 3, \dots\} = \{0\}$$

$$\Rightarrow A - B = \left\{ 0, \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right\} - \{0\} = \left\{ \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right\}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{3} + \frac{2}{3} = 1 : \text{مجموع عضوها}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴ کتاب درسی)

(اهسان نعل)

-۵۹

با توجه به ویژگی‌های مجموعه‌ها می‌دانیم:

$$\begin{cases} [A \cap (B \cup C)] \subseteq A & (1) \\ A \subseteq [(B - C) \cup A] & (2) \end{cases} \Rightarrow [A \cap (B \cup C)] \subseteq [(B - C) \cup A]$$

بنابراین:

$$[A \cap (B \cup C)] - [(B - C) \cup A] = \emptyset \xrightarrow{\text{متهم}} U$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱ و ۹ کتاب درسی)

(حسن توپیمی)

-۵۲

$$t_n = an + b \Rightarrow \begin{cases} t_5 = 5a + b \\ t_{14} = 14a + b \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 5a + b = 12 \\ 14a + b = 40 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -9a = -28 \\ 14a + b = 40 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ 14a + b = 40 \end{cases}$$

$$14a + b = 40 \Rightarrow b = 40 - 14a = -4a = -4 \cdot 4 = -16$$

$$t_{50} = 50a + b = 50 \cdot 4 - 16 = 184$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۷ و ۲۷ کتاب درسی)

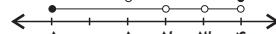
(سونرولی زاره)

-۵۳

$$A = [-1, 4) - \{2, 3\}$$

$$B = (-\infty, 4] - (-\infty, 1] = (1, 4]$$

$$B - A = \{2, 3, 4\}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(اهسان نعل)

-۵۴

ا: $A \Rightarrow n(A) = 32$ ب: $B \Rightarrow n(B) = 20 + 5 = 25$ ج: $A \cap B \Rightarrow n(A \cap B) = 5$

تعداد دانش‌آموزانی که در رشته‌های فوتبال یا والیبال بازی می‌کنند، برابر است با:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$= 32 + 25 - 5 = 52$$

$$\text{تعداد کل دانش‌آموزان} = n(A \cup B) + n(A' \cap B') = 52 + 5 = 57$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(موسما؛ مانی)

-۵۵

$$a_1 = 14 \quad a_2 = a_3 = a_4 = a_5 = 62$$

$$a_5 = a_1 + 4d \Rightarrow 62 = 14 + 4d$$

$$\Rightarrow 4d = 48 \Rightarrow d = 12$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

$$a + 7 = 5 \Rightarrow a = -2$$

$$3a - b = 0 \Rightarrow -6 - b = 0 \Rightarrow b = -6$$

$$\Rightarrow a_n = 5n - 6$$

$$a_n = 29 \Rightarrow 5n - 6 = 29 \Rightarrow 5n = 35 \Rightarrow n = 7$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

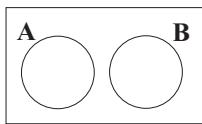
(ابراهیم نجفی)

-۶۵

با توجه به نمودار ون داریم:

$$B \subseteq A \Rightarrow A \cap B = \emptyset, B \subseteq A'$$

$$\Rightarrow A' \cap B = B$$

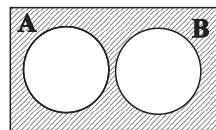
$$\text{«} ۱: \text{گزینه } A \cap (A' \cap B) = A \cap B = \emptyset \text{»}$$

$$\text{«} ۲: \text{گزینه } (A' \cup B) \cap B = B \text{»}$$

$$\text{«} ۳: \text{گزینه } A' \cap B' \neq \emptyset \rightarrow$$

$$\text{«} ۴: \text{گزینه } A' \cap (A \cup B) = B \text{»}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

(رفیع کلر)

-۶۶

$$\text{مجموع چهار جمله اول} = a_1 + a_2 + a_3 + a_4$$

$$= a_1 + (a_1 + d) + (a_1 + 2d) + (a_1 + 3d) = 36$$

$$\Rightarrow 4a_1 + 6d = 36 \quad (۱)$$

$$\text{مجموع چهار جمله بعدی} = a_5 + a_6 + a_7 + a_8$$

$$= (a_1 + 4d) + (a_1 + 5d) + (a_1 + 6d) + (a_1 + 7d) = -12$$

$$\Rightarrow 4a_1 + 22d = -12 \quad (۲)$$

از حل دستگاه شامل معادلات (۱) و (۲) داریم:

$$a_1 = 13/5 \quad \text{و} \quad d = -3$$

حال:

$$\frac{a_9}{a_6} = \frac{a_1 + 8d}{a_1 + 5d} = \frac{13/5 + 8(-3)}{13/5 + 5(-3)} = \frac{-10/5}{-1/5} = 7$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۴ کتاب درسی)

(میدیر زیرین‌کشش)

-۶۷

با توجه به الگو در می‌باییم که تعداد کل مربعها و تعداد مربعهای هاشورخورده در

شکل، تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند. تعداد کل مربعها در هر مرحله:

$$9, 15, 21, \dots \Rightarrow a_n = 9 + (n-1) \times 6 = 6n + 3$$

تعداد مربعهای هاشورخورده در هر مرحله:

(میدیر علیزاده)

-۶۰

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$20 = n(A) + 15 - 0 / 5n(A) \Rightarrow 20 - 15 = n(A) - \frac{1}{5}n(A)$$

$$\Rightarrow 5 = \frac{1}{5}n(A) \Rightarrow n(A) = 10$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(علیرضا پورقلیان)

-۶۱

$$a_1 + a_2 + a_3 = a_6 \Rightarrow a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d = a_1 + 5d$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 3d = a_1 + 5d \Rightarrow 2a_1 = 2d \Rightarrow a_1 = d$$

$$a_{100} = a_1 + 99d = a_1 + 99a_1 = 100a_1$$

a_1 عددی صحیح است پس a_{100} مضرب صحیحی از عدد ۱۰۰ خواهد بود که فقط گزینه «۲» مضرب صحیح ۱۰۰ است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

(علی احمدی)

-۶۲

$$(1)^2 - 1 : \text{شکل (۱)}$$

$$2 \times (2)^2 - 1 : \text{شکل (۲)}$$

$$2 \times (3)^2 - 1 : \text{شکل (۳)}$$

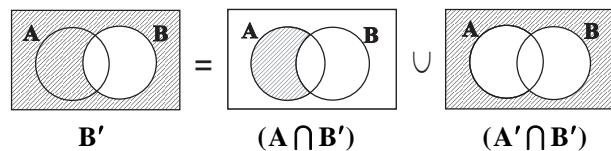
$$(n)^2 - 1 : \text{شکل (n)}$$

$$(10)^2 - 1 = 99 : \text{شکل (۱۰)}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰ کتاب درسی)

(سهروردی زاده)

-۶۳

$$n(B') = n(A \cap B') + n(A' \cap B')$$

$$\Rightarrow 60 = 20 + n(A' \cap B') \Rightarrow n(A' \cap B') = 40$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱ تا ۱۳ کتاب درسی)

(سهروردی زاده)

-۶۴

جمله عمومی یک دنباله حسابی با قدر نسبت k $\Rightarrow a_n = kn + c$

جمله عمومی یک دنباله حسابی با قدر نسبت 5 $\Rightarrow a_n = 5n + c$

$$(3a - b)n^2 + (a + 7)n + b = 5n + c$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$3 \quad 5 \quad c$$

ریاضی (۱) - موازی

(ایمان چینی فروشان)

-۷۱

مجموعه‌های مطرح شده در گزینه‌های «۱» و «۲» متناهی هستند زیرا تعداد اعضای آن‌ها را با یک عدد حسابی می‌توان بیان کرد. مجموعه گزینه «۴» به صورت $\{1, 2, \dots, 9\}$ است که متناهی است. مجموعه گزینه «۳» اعداد حقیقی موجود در بازه $(0, 1)$ است که نامتناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

(سهند ولیزاده)

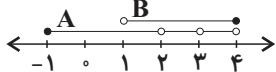
-۷۲

$$A = [-1, 4] - \{2, 3\}$$

$$B = (-\infty, 4] - (-\infty, 1] = (1, 4]$$

در نتیجه مطابق نمودار زیر،

$$B - A = \{2, 3, 4\}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(سعید آذرخزین)

-۷۳

گزینه «۱»: مجموعه اعداد طبیعی زوج و مجموعه اعداد طبیعی فرد نامتناهی هستند، اما اشتراک آن‌ها تهی است.

گزینه «۲»: مجموعه تعداد مولکول‌های موجود در دو مول آب، 2×10^{23} عضو دارد؛ پس این مجموعه متناهی است.

گزینه «۳»: مجموعه‌های نامتناهی B و A را در نظر بگیرید.

$$A \subseteq A \cup B$$

اگر A نامتناهی باشد، $A \cup B$ نیز نامتناهی است.

گزینه «۴»: اجتماع دو مجموعه متناهی همواره متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

(اهسان لعل)

-۷۴

$$A \Rightarrow n(A) = 32$$

$$B \Rightarrow n(B) = 20 + 5 = 25$$

$$A \cap B \Rightarrow n(A \cap B) = 5$$

تعداد داشت‌آموزانی که در رشته‌های فوتبال یا والیبال بازی می‌کنند، برابر است با:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$= 32 + 25 - 5 = 52$$

$$n(A \cup B) + n(A' \cap B') = 52 + 5 = 57$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$5 \quad 8 \quad 11, \dots \Rightarrow b_n = 5 + (n-1) \times 3 = 3n + 2$$

پس کسر هاشور خورده شکل برابر است با:

$$\frac{b_n}{a_n} = \frac{3n+2}{6n+3}$$

$$\xrightarrow{n=15} \frac{3 \times 15 + 2}{6 \times 15 + 3} = \frac{47}{93}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۴ کتاب درسی)

(امین نصرالله)

-۶۸

$$A_1 = \left(-1, \frac{1}{10}\right) \quad A_2 = \left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{9}\right) \dots A_{10} = \left(-\frac{1}{10}, \frac{1}{1}\right)$$

$$\Rightarrow A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_{10} = \left(-\frac{1}{10}, \frac{1}{10}\right) = (a, b)$$

$$\Rightarrow b - a = \frac{1}{10} - \left(-\frac{1}{10}\right) = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(سیدرسوش کربیم)

-۶۹

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = 100 \Rightarrow 5a_1 + 1 \cdot d = 100$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d = 20 \quad (*)$$

$$\frac{1}{3}(a_3 + a_4 + a_5) = a_1 + a_2 \Rightarrow \frac{1}{3}(3a_1 + 9d) = 2a_1 + d$$

$$\Rightarrow a_1 + 3d = 2a_1 + d \Rightarrow a_1 = 2d$$

$$\xrightarrow{(*)} 4d = 20 \Rightarrow d = 5, a_1 = 10 \Rightarrow 10, 15, 20, 25, 30$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

(امیر ممدوحیان)

-۷۰

(الف) $A - B$: از آن جا که A نامتناهی و B متناهی است، این مجموعه نامتناهی است.

(ب) $(A \cap B)$: از آن جا که B متناهی است، $A \cap B$ نیز متناهی است. پس $(A \cap B)'$ نامتناهی خواهد بود.

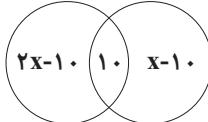
(ج) $A' \cup B$: هم ممکن است متناهی شود و هم نامتناهی. مثلاً اگر $A' = \{1, 2\}$ ، $B = \{1, 2, 3\}$ و $U = A = \{1, 2, 3, \dots\}$ که متناهی است.

(د) $B' - A$: هم ممکن است متناهی شود و هم نامتناهی. مثلاً اگر $B' = \{4, 5, 6, \dots\}$ و $U = A = \{1, 2, 3, \dots\}$ باشد، $B' - A = \emptyset$ که متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۹ کتاب درسی)

والیبالیست فوتبالیست

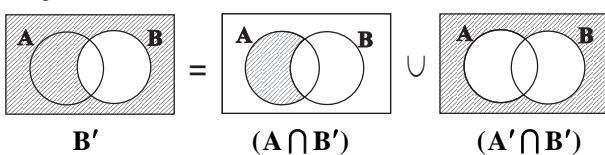

$$2x - 10 + 10 + x - 10 = 32 \Rightarrow 3x = 42 \Rightarrow x = 14$$

بنابراین تعداد فوتبالیست‌ها ۲۸ نفر است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه ۱۰ کتاب درسی)

(سوئن و لیزارد)

$$n(B') = n(A \cap B') + n(A' \cap B')$$

$$\Rightarrow 60 = 20 + n(A' \cap B') \Rightarrow n(A' \cap B') = 40$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

-۸۰

(همید علیزاده)

$$A = \{\pm 3, \pm 4, \pm 5, \dots\} \Rightarrow A' = \{0, \pm 1, \pm 2\}$$

$$B = \{4, 5, 6, 7, \dots\} \Rightarrow B' = \{\pm 3, \pm 2, \pm 1, 0, -4, -5, \dots\}$$

نامتناهی $\{A - B : A - B = \{\pm 3, -4, -5, \dots\}\}$ گزینه «۱»

نامتناهی $\{A' \cap B' : A' \cap B' = \{0, \pm 1, \pm 2\}\}$ گزینه «۲»

نامتناهی $\{B - A' : B - A' = \{4, 5, 6, 7, \dots\}\}$ گزینه «۳»

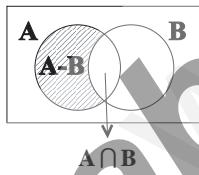
نامتناهی $\{B' \cup A : B' \cup A = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, \dots\}\}$ گزینه «۴»

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

-۸۱

(همید زرین‌کش)

با توجه به نمودار ون زیر داریم:

$$n(A) = n(U) - n(A') = 100 - 20 = 80$$

$$n(A - B) = n(A) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 50 = 80 - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 30$$

طبق نتیجه کار در کلاس ۶ صفحه ۹ کتاب درسی داریم:

$$n(A' \cup B') = n((A \cap B)')$$

$$= n(U) - n(A \cap B) = 100 - 30 = 70$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

(رهیم مشتاق نظم)

-۷۵

اگر x تعداد افرادی باشند که هر دو کتاب را خریدند در این صورت:

$$80 - x + x + 30 - x + 50 = 140 \Rightarrow 160 - x = 140 \Rightarrow x = 20$$

تعداد افرادی که فقط کتاب کمک درسی ریاضی (۱) خریدند:

$$80 - x = 80 - 20 = 60$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

(ابراهیم نفیعی)

-۷۶

$$A = \left\{ \frac{x^2}{2+x^2} \mid x \in \mathbb{Z}, -2 \leq x \leq 2 \right\}$$

$$x = \pm 2 \Rightarrow \frac{x^2}{2+x^2} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}, x = \pm 1 \Rightarrow \frac{x^2}{2+x^2} = \frac{1}{3}$$

$$x = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{2+x^2} = 0 \Rightarrow A = \{0, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}\}$$

$$B = \mathbb{W} - \mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\} - \{1, 2, 3, \dots\} = \{0\}$$

$$\Rightarrow A - B = \{0, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}\} - \{0\} = \left\{ \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right\}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{3} + \frac{2}{3} = 1 \quad \text{مجموع عضوها}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

(اسان لعل)

-۷۷

با توجه به ویژگی‌های مجموعه‌ها می‌دانیم:

$$\begin{cases} [A \cap (B \cup C)] \subseteq A & (1) \\ A \subseteq [(B - C) \cup A] & (2) \end{cases} \Rightarrow [A \cap (B \cup C)] \subseteq [(B - C) \cup A]$$

بنابراین:

$$[A \cap (B \cup C)] - [(B - C) \cup A] = \emptyset \xrightarrow{\text{ممتم}} U$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

(همید علیزاده)

-۷۸

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 20 = n(A) + 15 - 0 / \Delta n(A) \Rightarrow 20 - 15 = n(A) - \frac{1}{2} n(A)$$

$$\Rightarrow \Delta = \frac{1}{2} n(A) \Rightarrow n(A) = 10$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ کتاب درسی)

(رهیم مشتاق نظم)

-۷۹

تعداد والیبالیست‌ها را x و تعداد فوتبالیست‌ها را $2x$ در نظر می‌گیریم. در این

صورت مطابق شکل می‌توان نوشت:

$$\Rightarrow n(A \cup B) = ۳۵$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow ۳۵ = ۲۰ + ۲۵ - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = ۱۰$$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(امسان لعل)

-۸۷

$$M = \{1, 2, 3, \dots, 10\}, A = \{2, 3, 5, 7\}$$

$$B = \{3k - 2 \mid k \in \mathbb{Z}, 1 \leq k \leq 4\} \Rightarrow B = \{1, 4, 7, 10\}$$

$$(A - B)' \Rightarrow A - B = \{2, 3, 5, 7\} - \{1, 4, 7, 10\} = \{2, 3, 5\}$$

$$\Rightarrow (A - B)' = \{1, 4, 6, 7, 8, 9, 10\}$$

$$(A' - B') = \{1, 4, 6, 8, 9, 10\} - \{2, 3, 5, 6, 8, 9\} = \{1, 4, 10\}$$

$$(A - B)' \cap (A' - B') = \{1, 4, 6, 7, 8, 9, 10\} \cap \{1, 4, 10\}$$

$$= \{1, 4, 10\}$$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۱ و ۹ کتاب درسی)

(امین نصرالله)

-۸۸

$$A_1 = (-1, \frac{1}{10}) \quad A_2 = (-\frac{1}{2}, \frac{1}{9}) \dots A_{10} = (-\frac{1}{10}, 1)$$

$$\Rightarrow A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_{10} = (-\frac{1}{10}, \frac{1}{10}) = (a, b)$$

$$\Rightarrow b - a = \frac{1}{10} - (-\frac{1}{10}) = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(امین نصرالله)

-۸۹

$$A \cup B = [2, a+b] \cup [2b-a, 3] = [-1, 4]$$

$$\Rightarrow a+b = 4, 2b-a = -1$$

$$\begin{cases} a+b=4 \\ 2b-a=-1 \end{cases} \Rightarrow 3b=3 \Rightarrow b=1, a=3$$

$$(\frac{-a-b}{2}, \frac{a+b}{2}) = (-2, 2)$$

اعداد طبیعی موجود در بازه‌ی $\{1, 2, 3, 4\}$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(امیر محمدوزیریان)

-۹۰

الف) $A - B$: از آن جا که A نامتناهی و B متناهی است، این مجموعه نامتناهی است.

ب) $(A \cap B)'$: از آن جا که B متناهی است، $A \cap B$ نیز متناهی است. پس $(A \cap B)'$ نامتناهی خواهد بود.

ج) $A' \cup B$: هم ممکن است متناهی شود و هم نامتناهی. مثلاً اگر $A' \cup B = \{1, 2\}$ و $B = \{1, 2\}$ و $U = A = \{1, 2, 3, \dots\}$

که متناهی است.

د) $B' - A$: هم ممکن است متناهی شود و هم نامتناهی. مثلاً اگر $B = \{1, 2, 3, \dots\}$ و $U = A = \{1, 2, 3, \dots\}$ باشد. $B' = \{4, 5, 6, \dots\}$ و $B' - A = \emptyset$ که متناهی است.

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۵ تا ۹ کتاب درسی)

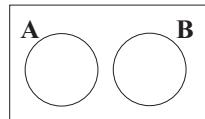
(ابراهیم نیفی)

-۸۳

با توجه به نمودار و داریم:

B و A دو مجموعه جدا از هم $\Rightarrow A \cap B = \emptyset \Rightarrow B \subseteq A'$

$$\Rightarrow A' \cap B = B$$

$\Rightarrow A \cap (A' \cap B) = A \cap B = \emptyset$

$\Rightarrow (A' \cup B) \cap B = B$

$\Rightarrow A' \cap B' \neq \emptyset \rightarrow$

$\Rightarrow A' \cap (A \cup B) = B$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۱ تا ۱۳ کتاب درسی)

(غلامرضا نیازی)

-۸۴

$$A = \{3, 6, 9, \dots, 99\} \Rightarrow n(A) = \frac{99}{3} = 33$$

$$B = \{7, 14, 21, \dots, 98\} \Rightarrow n(B) = \frac{98}{7} = 14$$

مضارب ۲۱ هم مضرب ۳ و هم مضرب ۷

$$\Rightarrow A \cap B = \{21, 42, 63, 84\} \Rightarrow n(A \cap B) = ۴$$

تعداد اعضای که به A یا B تعلق دارد

$$= n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 33 + 14 - 4 = 43$$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

(محمد علیزاده)

-۸۵

$$A = \{x \in \mathbb{R} : -3 < 2x - 1 < 5\}$$

$$\begin{aligned} \rightarrow -3 < 2x - 1 &< 5 \xrightarrow{+1} -2 < 2x < 6 \\ \xrightarrow{+\frac{1}{2}} -1 < x &< 3 \end{aligned}$$

$$B = \{x \in \mathbb{R} : x > 1\}$$

$$\Rightarrow A - B = \{x \in \mathbb{R} : -1 < x \leq 1\}$$

$$C = \{x \in \mathbb{R} : 0 \leq 2x \leq b\} \rightarrow 0 \leq 2x \leq b \xrightarrow{\frac{+2}{2}} 0 \leq x \leq \frac{b}{2}$$

$$(A - B) \cap C = (-1, 1] \cap [0, \frac{b}{2}] = [0, \frac{b}{2}] \Rightarrow [0, \frac{b}{2}] = [a, \frac{1}{2}]$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow a - b = -1$$

(مجموعه، الگو و نیایله، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(علی ارمند)

-۸۶

$$n(A) = \frac{40}{100} \times 50 = 20$$

$$n(B) = \frac{1}{2} \times 50 = 25$$

$$n((A \cup B)') = n(U) - n(A \cup B) \Rightarrow 15 = 50 - n(A \cup B)$$

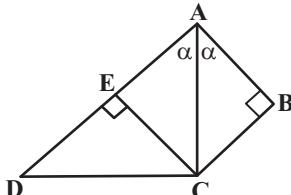
OM نیمساز زاویه رویه روی قاعده است، عمودمنصف قاعده هم هست
(گزینه «۲» درست است).

AO = AE = R از دو سر پاره خط **OE** به یک فاصله است، بنابراین روی عمود منصف آن قرار دارد (گزینه «۱» درست است). **OA = AM = OB = BM = R** پس طول تمامی اضلاع چهارضلعی **MAOB** با هم برابرست، یعنی این چهارضلعی لوزی است (گزینه «۳» درست است). گزینه «۴» بسته به زاویه **AOB** ممکن است درست یا نادرست باشد و همواره درست نیست (ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

(علی بورمندپور) -۹۴

از **C** بر ضلع **AD** خطی عمود می‌کنیم. چون **AC** نیمساز است بنابراین

$$\cdot AB = \frac{3}{4} BC \quad AD = \frac{3}{2} BC \quad BC = CE$$

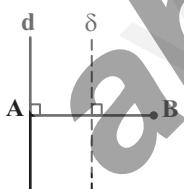
مساحت چهارضلعی **ABCD** برابر مجموع مساحت‌های دو مثلث **ABC** و **ACD** است در نتیجه:

$$S_{ABCD} = S_{ABC} + S_{ACD} = \frac{1}{2} BC \times AB + \frac{1}{2} CE \times AD \\ = \frac{1}{2} BC \times \frac{3}{4} BC + \frac{1}{2} BC \times \frac{3}{2} BC = \frac{9}{8} BC^2$$

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

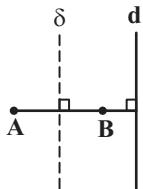
(امیرحسین ابومهیوب) -۹۵

در صورتی که خط **d** در هر نقطه‌ای غیر از وسط پاره خط **AB** بر این پاره خط یا امتداد آن عمود باشد، موازی عمودمنصف **AB** خواهد بود و در نتیجه نقطه‌ای روی آن به فاصله برابر از **A** و **B** وجود ندارد ولی اگر خط **d** موازی پاره خط **AB** باشد، آن‌گاه عمودمنصف پاره خط **AB** را قطعاً در یک نقطه قطع می‌کند، پس همواره نقطه‌ای روی آن وجود دارد که از نقاط **A** و **B** به یک فاصله باشد. برای رد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» شکل‌های زیر را بینید (۳: عمودمنصف **AB** گزینه «۱»):

-۹۵

گزینه «۲»:

گزینه «۳»:

هندسه (۱)

-۹۱

(رسول محسنی منش)

نقاطی که از **A** به فاصله **x** هستند، روی دایره‌ای به مرکز **A** و شعاع **x** واقع‌اند. نقاطی که از **d** به فاصله **x** هستند روی دو خط موازی با **d** و به فاصله **x** از آن واقع‌اند. با توجه به شکل، این دو خط با آن دایره دو نقطه مشترک دارند که جواب‌های سوال هستند.

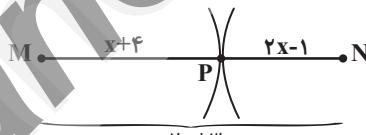

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

-۹۲

(علی فتح‌آبدی)

نقاط به فاصله **x+4** از **M** روی کمانی به مرکز **M** و شعاع **x+4** واقع‌ند و نقاط به فاصله **2x-1** از **N** روی کمانی به مرکز **N** و شعاع **2x-1** واقع‌ند، چون دو کمان در یک نقطه برخورد دارند پس بر هم مماس‌اند. نقطه تابعی دو کمان می‌تواند روی **MN** یا روی امتداد آن باشد. پس دو حالت پیش می‌آید:

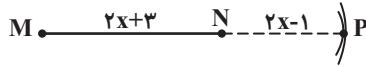

$$r_M + r_N = MN \Rightarrow x+4 + 2x-1 = 2x+3 \Rightarrow x=0$$

جواب **x=0** قابل قبول نیست زیرا در این صورت:

$r_N = 2x+3 = -1$

حالت دوم:

x+4

مطابق شکل اگر **PM > PN** باشد، آن‌گاه داریم:

$$r_M - r_N = MN \Rightarrow (x+4) - (2x-1) = 2x+3$$

$$\Rightarrow -x+5 = 2x+3 \Rightarrow 3x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{3}$$

در صورتی که **PM < PN** باشد، آن‌گاه رابطه به صورت زیر است:

$$r_N - r_M = MN \Rightarrow (2x-1) - (x+4) = 2x+3$$

$$\Rightarrow x-5 = 2x+3 \Rightarrow x = -8$$

مقدار **x = -8** قابل قبول نیست، زیرا به ازای آن، طول‌های **MN**، **r_M** و **r_N** منفی خواهد شد.

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

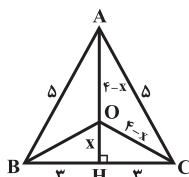
-۹۳

(حسین هایلو)

فرض می‌کنیم شعاع کمان‌های رسم شده **R** باشد، با توجه به روش رسم نیمساز زاویه، **OM** نیمساز زاویه **XOY** است، از آن‌جا که در مثلث متساوی‌الساقین

(مسین هاپلیو)

-۹۸

نقطۀ **O**، نقطۀ همرسی عمودمنصف‌های اضلاع این مثلث متساوی‌الساقین است. بنابراین از هر سه رأس مثلث به یک فاصله است. با استفاده از قضیۀ فیثاغورس در مثلث **AH**، طول **AH** را بدست می‌آوریم:

$$AH = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$$

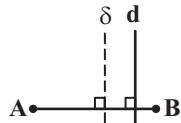
با فرض **OA** = **OB** = **OC** = **4 - x** است. از آنجا که **OB** = **OC** = **4 - x** می‌باشد، حال با استفاده از قضیۀ فیثاغورس در مثلث **OCH** را بدست می‌آوریم:

$$OC^2 = OH^2 + CH^2 \Rightarrow (4 - x)^2 = x^2 + 9$$

$$\Rightarrow 16 - 8x + x^2 = x^2 + 9 \Rightarrow 8x = 7 \Rightarrow x = \frac{7}{8} = 0.875$$

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی)

گرینه «۳»:

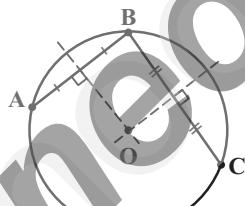

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

-۹۶

(محمد عظیم‌پور)

عمودمنصف و ترهای دایره از مرکز آن می‌گذرد. برای پیدا کردن مرکز دایره کافیست دو وتر غیر موازی از آن را داشته باشیم و عمودمنصف‌های آن‌ها را رسم کنیم. پس اقلًاً به سه نقطه روی محیط نیاز است تا بتوان حداقل دو وتر میان آن‌ها رسم کرد. مثلاً در شکل زیر با داشتن سه نقطه **A**، **B** و **C** روی محیط دایره، برای پیدا کردن مرکز آن، عمودمنصف‌های **AB** و **BC** را رسم می‌کنیم، نقطه برخورد این دو عمودمنصف، مرکز دایره است.

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶ کتاب درسی)

-۹۷

(مسین هاپلیو)

$$\text{فرض می‌کنیم } \hat{A} = \frac{\hat{B}}{2} = \frac{\hat{C}}{3} = \frac{\hat{D}}{4} = \alpha, \text{ داریم:}$$

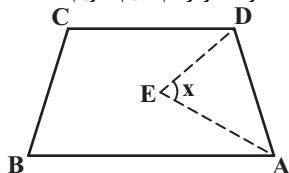
$$\hat{A} = \alpha, \hat{B} = 2\alpha, \hat{C} = 3\alpha, \hat{D} = 4\alpha$$

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} + \hat{D} = 360^\circ \Rightarrow \alpha + 2\alpha + 3\alpha + 4\alpha = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 10\alpha = 360^\circ \Rightarrow \alpha = 36^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{A} = 36^\circ, \hat{B} = 72^\circ, \hat{C} = 108^\circ, \hat{D} = 144^\circ$$

طبق شکل اگر نیمسازهای دو زاویه داخلی **A** و **D** را رسم کنیم، داریم:

$$\hat{ADE} : x + \frac{\hat{A}}{2} + \frac{\hat{D}}{2} = 180^\circ$$

$$\Rightarrow x = 180^\circ - \frac{\hat{A}}{2} - \frac{\hat{D}}{2} = \frac{360^\circ - (\hat{A} + \hat{D})}{2} \Rightarrow x = \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2}$$

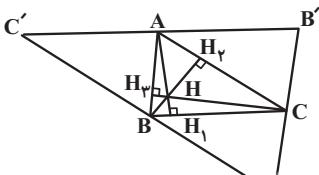
نتیجه این که زاویه بین هر دو نیمساز داخلی یک چهارضلعی برابر است با میانگین دو زاویه داخلی دیگر.

$$\text{از آنجا که } \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2} = \frac{72^\circ + 108^\circ}{2} = 90^\circ \text{ پس نیمسازهای دو زاویه داخلی } A \text{ و } D \text{ بر هم عمودند.}$$

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه ۱۸ کتاب درسی)

(محمد قدران)

مطابق شکل چهارضلعی‌های **AC'CB** و **AB'CB** متوازی‌الاضلاع هستند، پس **AC' = AB'** همچنین چون **BC** و **B'C' || BC** بر **BC** عمود است، پس **AH_1 = B'C'** است. در نتیجه **AH_1** عمودمنصف **B'C'** است. به طور مشابه ثابت می‌شود که **BH_2** عمودمنصف **A'C'** و همچنین **CH_3** عمودمنصف **A'B'** است.

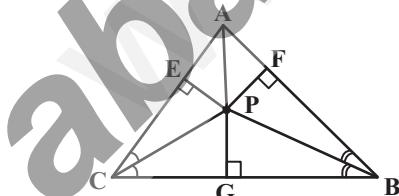
بنابراین **H** محل همرسی عمودمنصف‌های مثلث **A'B'C'** است.

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی)

(علی بهمن‌نژاد)

-۱۰۰

نیمسازهای داخلی هر مثلث هم‌مرسد و فاصله نقطه همرسی از سه ضلع به یک اندازه است، بنابراین در شکل زیر $\hat{P}E = \hat{PF} = \hat{PG} = 60^\circ$

$$\begin{aligned} S_{ABC} &= S_{APC} + S_{APB} + S_{BPC} \\ &= \frac{1}{2}PE \times AC + \frac{1}{2}PF \times AB + \frac{1}{2}PG \times BC \\ &= \frac{1}{2} \times 0^\circ / 3 \times AC + \frac{1}{2} \times 0^\circ / 3 \times AB + \frac{1}{2} \times 0^\circ / 3 \times BC \\ &= 0^\circ / 3 \times (AC + AB + BC) = 0^\circ / 3 \times 10 = 1/5 \end{aligned}$$

(ترسیم‌های هندسی و استدلال، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی)

$$[\frac{\beta}{t+4}] = m \Rightarrow \frac{[\beta]}{s} = m \Rightarrow [\beta] = m \cdot s$$

از سوی دیگر، یکای حجم در دستگاه **SI**، m^3 (مترمکعب) است. بنابراین:

$$[V] = [\alpha^p \beta^q] = m^3 \Rightarrow [\alpha]^p \times [\beta]^q = m^3 \Rightarrow \frac{m^p}{s^p} \times (m^q \cdot s^q) = m^3$$

$$\Rightarrow m^{(p+q)} \cdot s^{q-p} = m^3 \Rightarrow \begin{cases} q - p = 0 & (1) \\ p + q = 3 & (2) \end{cases}$$

$$\text{با حل همزمان معادله‌های (1) و (2) داریم: } q = \frac{12}{5}, \quad p = \frac{3}{5}$$

$$\frac{p}{q} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه ۱۰ کتاب (رسی))

(سیار شهرابی فراهانی)

- ۱۰۵ ابتدا آهنگ افزایش ارتفاع آب استخراج بر حسب واحد **SI** به دست می‌آوریم:

$$\frac{\Delta h}{\Delta t} = \frac{\Delta dm}{\Delta t} \times \frac{10^{-3} m}{1 dm} \times \frac{1 h}{3600 s} = \frac{1}{18000} \frac{m}{s}$$

ضمناً می‌دانیم که مساحت قاعدهٔ یک استوانه ثابت است بنابراین برای محاسبه آهنگ افزایش حجم آب استخراج داریم:

$$\text{آهنگ افزایش ارتفاع} \times \text{مساحت قاعده} = \text{آهنگ افزایش حجم آب}$$

$$\Rightarrow (\pi \times (\frac{12}{5})^2) m^2 \times \frac{1}{18000} \frac{m}{s} = \frac{3 \times 36 m^3}{18000 s} = 6 \times 10^{-3} \frac{m^3}{s}$$

از طرفی جرم هر مترمکعب آب، ۱۰۰۰ کیلوگرم است، بنابراین آهنگ افزایش جرم آب استخراج برابر است با:

$$\frac{m^3}{s} \times \frac{1000 kg}{1 m^3} = 6 \times 10^{-3} \frac{kg}{s}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶ کتاب (رسی))

(سید جلال میری)

- ۱۰۶ دقیق اندازه‌گیری ابزارهای مدرج، برای کمینهٔ درجه‌بندی آن ابزارها و دقیق اندازه‌گیری ابزارهای دیجیتال برابر یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزارها نشان می‌دهند. بنابراین:

$$0.1 kg = 10 g = \text{دقیق ترازوی} \text{ دیجیتال}$$

$$\frac{10}{5} = 2 g = \text{دقیق ترازوی عقریهای}$$

لذا آن جایی که ترازوی عقریهای جرم کمتری را می‌تواند اندازه‌گیری کند، دقیق آن بیشتر است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب (رسی))

(میدر زین کشن)

- ۱۰۷ دانش آموز باید میانگین عده‌های به دست آمده در اندازه‌گیری قطر میله را به عنوان مقدار قطر آن اعلام کند. اما در میان عده‌های حاصل از اندازه‌گیری، دو عدد «۱/۹۸ mm» و

فیزیک (۱) - عادی

- ۱۰۱

(زهره آقامحمدی)

به روش تبدیل واحد زنجیره‌ای گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

$$52 \times 10^3 \frac{J}{s} \times \frac{1 kJ}{10^3 J} \times \frac{60 s}{1 min} = 3120 \frac{kJ}{min} \quad \checkmark$$

$$108 \frac{km}{h} \times \frac{10^3 m}{1 km} \times \frac{1 h}{3600 s} = 30 \frac{m}{s} \quad \checkmark$$

$$36 \times 10^5 \frac{\mu m}{s} \times \frac{10^{-6} m}{1 \mu m} \times \frac{60 s}{1 min} = 216 \frac{m}{min} \quad \times$$

$$84 km^2 \times \frac{10^6 m^2}{1 km^2} \times \frac{1 hm^2}{10^4 m^2} = 8400 hm^2 = 8400 \quad \checkmark$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب (رسی))

- ۱۰۲

(مرتضی پویت)

با توجه به این که واحد یکی از مقادیر داده شده، زول یا همان $\frac{kgm^2}{s^2}$ است و حاصل عبارت نیز بر حسب ژول خواسته شده است، پس در جمله اول سمت راست تساوی، m و n باید به ترتیب از راست به چپ برابر با ۱ و ۲ باشند. داریم:

$$E = 5 \times 10^{-1} g \frac{dam^3}{s^2} + 2 \times 10^{-2} J$$

$$\Rightarrow E = 5 \times 10^{-1} g \frac{dam^3}{s^2} \times \frac{1 kg}{10^3 g} \times \frac{(10^1 m)^3}{1 dam^2} + 2 \times 10^{-2} = 7 \times 10^{-2} J$$

$$\Rightarrow E = 7 \times 10^{-2} J$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ و ۱۰ کتاب (رسی))

- ۱۰۳

(سیار شهرابی فراهانی)

ابتدا مقادیر داده شده از جرم میوه‌ها را بر حسب گرم به دست می‌آوریم.

$$\frac{4/5 g}{1 \text{ مثقال}} = 450 g = 450 \times 100 = 45000 \text{ مثقال سیب}$$

$$\frac{4/5 g}{1 \text{ مثقال}} \times \frac{16}{1 \text{ سیر}} = 720 g = 720 \times 10 = 7200 \text{ سیر پرتقال}$$

بنابراین عددی که ترازو نشان می‌دهد، برابر است با:

$$\frac{1 kg}{10^3 g} = 1120 g = 1120 \times \frac{1 kg}{10^3 g} = 1120 \text{ kg}$$

دقت کنید از آن جایی که این ترازوی دیجیتال جرم میوه‌ها را با دقت ۱ گرم اندازه‌گیری می‌کند، بنابراین عددی که بر حسب کیلوگرم نشان می‌دهد تا سه رقم بعد اعشار را شامل می‌شود. (فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب (رسی))

- ۱۰۴

(سیار شهرابی فراهانی)

از آن جایی که عبارت سمت چپ رابطهٔ فیزیکی یعنی X بیانگر کمیت طول در دستگاه **SI** است، بنابراین یکای هر یک از جمله‌های سمت راست رابطهٔ داده شده باید بر حسب متر باشند.

$$[\alpha t^4] = m \Rightarrow [\alpha] \cdot s^4 = m \Rightarrow [\alpha] = \frac{m}{s^4}$$

از طرف دیگر، چون حجم مایع A , $\frac{3}{4}$ برابر حجم مایع B است، با توجه به ثابت بودن مقطع ظرف استوانه‌ای، ارتفاع مایع A نیز $\frac{3}{4}$ برابر ارتفاع مایع B خواهد بود. در نتیجه گزینهٔ ۴ « صحیح است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ تا ۱۶ کتاب (رسن))

فیزیک (۱) - شاهد (گواه)

(کتاب آبی)

-۱۱۱

در این جایه‌جایی نیروی \vec{F} نیروی محرك است و حضور نیروی اصطکاک سبب می‌شود که حرکت با تندی ثابت انجام شود. از طرفی اگر از نیروی وزن صرف نظر کنیم، نیروی اصطکاک نیز حذف می‌شود. اما در این مدل سازی می‌توان از نیروی مقاومت هوا که یک اثر ناچیز است، صرف نظر کرد.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحهٔ ۵ کتاب (رسن))

(کتاب آبی)

-۱۱۲

$$\begin{aligned} [b] &= kN = 10^3 N = 10^3 \frac{\text{kg}\cdot\text{m}}{\text{s}^2} \\ [c] &= \text{MPa} = 10^6 \text{Pa} = 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{m}\cdot\text{s}^2} \\ [d] &= GJ = 10^9 \text{J} = 10^9 \frac{\text{kg}\cdot\text{m}^2}{\text{s}^2} \\ a &= \frac{b^3 c}{d^4} \Rightarrow [a] = \frac{\frac{10^9 \text{kg}^3 \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} \times 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{m}\cdot\text{s}^2}}{10^{18} \frac{\text{kg}^2 \cdot \text{m}^4}{\text{s}^4}} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow [a] = \frac{10^{15} \frac{\text{kg}^3 \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}}{\frac{\text{kg}^2 \cdot \text{m}^4}{\text{s}^4}} = 10^{-3} \frac{\text{kg}^2}{\text{s}^4 \cdot \text{m}^2}$$

$$\frac{\text{Pa} = \frac{\text{kg}}{\text{m}\cdot\text{s}^2}}{} \Rightarrow [a] = 10^{-3} \text{Pa}^2$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسن))

(کتاب آبی)

-۱۱۳

ابتدا طول قاعده و ارتفاع مثلث را بر حسب cm می‌بایسیم:

$$\frac{1 \text{ ft}}{12 \text{ in}} = 1 \text{ in} \times \frac{2.5 \text{ cm}}{2.5 \text{ cm}} = 1 \text{ in}$$

: ارتفاع مثلث $h = 4000 \text{ in} \times \frac{2.5 \text{ cm}}{1 \text{ in}} = 10^4 \text{ cm}$

: قاعده مثلث $b = 8000 \text{ ft} \times \frac{12 \text{ in}}{1 \text{ ft}} \times \frac{2.5 \text{ cm}}{1 \text{ in}} = 180 \times 10^3 \text{ cm} = 1.8 \times 10^5 \text{ cm}$

مساحت مثلث $= \frac{1}{2} \times b \times h = \frac{1}{2} \times (1.8 \times 10^5) \times 10^4 = 0.9 \times 10^9 \text{ cm}^2 = 9 \times 10^8 \text{ cm}^2$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسن))

» با سایر اعداد به دست آمده اختلاف نسبتاً زیادی داشته و از این رو نباید در میانگین‌گیری به حساب آیند. بنابراین:

$$\frac{1/52 \text{ mm} + 1/50 \text{ mm} + 1/48 \text{ mm}}{3} = \text{قطر میله}$$

$$\Rightarrow \frac{4/50 \text{ mm}}{3} = 1/50 \text{ mm}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحهٔ ۱۵ کتاب (رسن))

-۱۰۸

(سیدجلال میری)

حجم روغن بیرون ریخته را که برابر با حجم ظاهری جسم فلزی است، به دست می‌آوریم و با حجم واقعی آن مقایسه می‌کنیم. داریم:

$$V_{\text{روغن}} = \frac{m_{\text{روغن}}}{\rho_{\text{روغن}}} = \frac{\lambda \cdot 0 \cdot g}{g / \lambda \cdot \text{cm}^3} = 1000 \text{ cm}^3$$

$$\Rightarrow V_{\text{روغن}} = V_{\text{ظاهری فلز}} = 1000 \text{ cm}^3$$

$$V_{\text{فلز}} = \frac{m_{\text{فلز}}}{\rho_{\text{فلز}}} = \frac{4000 \text{ g}}{g / \Delta \cdot \text{cm}^3} = 400 \text{ cm}^3$$

بنابراین:

$$V_{\text{واقعی فلز}} = V_{\text{ظاهری فلز}} - V_{\text{روغن}} = 1000 - 400 = 600 \text{ cm}^3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رسن))

-۱۰۹

(هوشک غلام عابدی)

با توجه به این که در اثر ترکیب مایعات کاهش حجم اتفاق افتاده، داریم:

$$\rho_T = \frac{m_T}{V_T - \Delta V} = \frac{m_1 + m_2}{\frac{m_1}{\rho_1} + \frac{m_2}{\rho_2} - \Delta V}$$

$$\Rightarrow \rho_T = \frac{100 + 180}{\frac{100}{1} + \frac{180}{19} - 10} = \frac{280}{190} = \frac{28}{19}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رسن))

-۱۱۰

(مهدی پارسا)

ابتدا چگالی دو مایع را مقایسه می‌کنیم. خواهیم داشت:

$$m_A = m_B - \frac{25}{100} m_B \Rightarrow m_A = \frac{3}{4} m_B$$

$$V_A = V_B + \frac{\Delta V}{100} V_B \Rightarrow V_A = \frac{3}{2} V_B$$

$$\frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{V_B}{V_A} \Rightarrow \frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{\frac{3}{4} m_B}{m_B} \times \frac{V_B}{\frac{3}{2} V_B}$$

$$\Rightarrow \frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{1}{2} \Rightarrow \rho_B = 2\rho_A$$

چون چگالی مایع B بیشتر است پس مایع B در ته ظرف و مایع A روی آن قرار می‌گیرد.

(کتاب آین)

کمترین زمانی که ساعت **A** اندازه می‌گیرد، یک دقیقه است. پس کمینه اندازه‌گیری آن ۱ دقیقه می‌باشد. ولی کمترین زمانی که ساعت **B** اندازه می‌گیرد، یک ثانیه و معادل $\frac{1}{60}$ دقیقه است. پس داریم:

$$\frac{\text{کمینه اندازه‌گیری ساعت A}}{\text{کمینه اندازه‌گیری ساعت B}} = \frac{1\text{ min}}{\frac{1}{60}\text{ min}} = 60$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

-۱۱۶

(کتاب آین)

برای محاسبه آهنگ رشد، باید تغییر ارتفاع گیاه را نسبت به زمان بیابیم. بنابراین داریم:

$$\frac{\text{میزان رشد}}{\text{زمان رشد}} = \frac{5/04\text{ cm}}{7\text{ روز}} = \frac{5/04\text{ cm}}{7\text{ روز}} \times \frac{10^{-3}\text{ m}}{1\text{ cm}} \times \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{ m}}$$

و برای تبدیل این یکا به $\frac{\mu\text{m}}{\text{s}}$ داریم:

$$\frac{5/04\text{ cm}}{7\text{ روز}} = \frac{5/04\text{ cm}}{7\text{ روز}} \times \frac{10^{-3}\text{ m}}{1\text{ cm}} \times \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6}\text{ m}}$$

$$\times \frac{1\text{ روز}}{24\text{ h}} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} = \frac{1\mu\text{m}}{12\text{ s}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴ کتاب درسی)

-۱۱۴

(کتاب آین)

اگر در میان عدددهای بدست آمده در تکرار اندازه‌گیری، یک یا جند عدد تفاوت زیادتری با بقیه اعداد داشته باشند، آنها را در میانگین گیری به حساب نمی‌آوریم، واقع آنها دادهای پرت محسوب می‌شوند. در میان پنج عدد ذکر شده در سوال، عدد $1/77$ متر اختلاف زیادی نسبت به بقیه داده‌ها دارد، پس آن را حذف کرده و از بقیه میانگین می‌گیریم.

$$\frac{1/88 + 1/86 + 1/87 + 1/87}{4} = 1/87\text{ m}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

-۱۱۷

(کتاب آین)

رابطه مقایسه‌ای چگالی را برای گولوله آلومینیمی (**Al**) و گولوله مسی (**Cu**) می‌نویسیم:

$$\frac{\rho_{Al}}{\rho_{Cu}} = \frac{m_{Al}}{m_{Cu}} \times \frac{V_{Cu}}{V_{Al}} \xrightarrow[m_{Al}=2/4m_{Cu}]{V=\frac{4}{3}\pi r^3}$$

$$\frac{\rho_{Al}}{\rho_{Cu}} = 2/4 \frac{(r_{Cu})^3}{r_{Al}} \quad (1)$$

از آن جا که قطر گولوله آلومینیمی ۲ برابر قطر گولوله مسی است، می‌توان گفت:

$$D_{Al} = 2D_{Cu} \Rightarrow r_{Al} = 2r_{Cu} \quad (2)$$

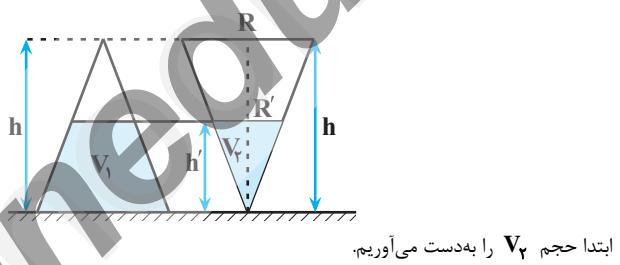
با ترکیب رابطه‌های (۱) و (۲) داریم:

$$\xrightarrow[(1),(2)]{\rho_{Al}} \frac{\rho_{Al}}{\rho_{Cu}} = 2/4 \times \left(\frac{1}{2}\right)^3 = \frac{2/4}{8} = 0/3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

-۱۱۸

(کتاب آین)

ابتدا حجم V_2 را به دست می‌آوریم.

$$\frac{R'}{R} = \frac{h'}{h} \Rightarrow \frac{h'}{h} = \frac{R'}{R}$$

$$V_2 = \frac{1}{3}\pi R'^2 h' \xrightarrow[R'=\frac{R}{h}, h'=\frac{h}{R}]{}$$

$$V_2 = \frac{1}{3}\pi \times \left(\frac{R}{h}\right)^2 \times \frac{h}{2} \Rightarrow V_2 = \frac{1}{24}\pi R^2 h$$

هر دو مخروط تا نصف ارتفاع خود پر می‌شوند، بنابراین:

$$V_1 + V_2 = V \xrightarrow[V= \frac{1}{3}\pi R^2 h]{}$$

$$V_1 = \frac{1}{3}\pi R^2 h - \frac{1}{24}\pi R^2 h \Rightarrow V_1 = \frac{7}{24}\pi R^2 h$$

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای، داریم:

$$x \frac{dm^3}{min} = x \frac{dm^3}{min} \times \frac{(10^{-1}\text{ m})^3}{1\text{ dm}^3} \times \frac{1\text{ cm}^3}{(10^{-2}\text{ m})^3} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} = \frac{100}{6} x \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

برای لحظه برابر شدن ارتفاع مایع در دو مخروط، خواهیم داشت:

$$t_V = t_1 \Rightarrow \frac{V_2}{\frac{100}{6} x} = \frac{V_1}{\frac{7}{24}\pi R^2 h} \xrightarrow[V_1=\frac{7}{24}\pi R^2 h]{}$$

$$\frac{\frac{1}{24}\pi R^2 h}{\frac{100}{6} x} = \frac{\frac{7}{24}\pi R^2 h}{\frac{7}{24}\pi R^2 h} \Rightarrow x = 0/3 \frac{dm^3}{min}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴ کتاب درسی)

-۱۱۹

(کتاب آین)

اگر فرض شود که مکعب توپر است، یا معلوم بودن جرم و چگالی آن داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} \xrightarrow[\rho=\frac{g}{cm^3}]{m=6\text{ kg}=6000\text{ g}} V = \frac{6000}{\lambda} = 750\text{ cm}^3$$

از سوی دیگر، حجم مکعبی به ضلع 10 cm برابر 1000 cm^3 ظاهری V می‌باشد، بنابراین:

$$V = 1000 - 750 = 250\text{ cm}^3 \quad \text{حفره}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

-۱۲۰

در عمل ذوب، جرم ماده تغییری نمی‌کند، لذا می‌توان گفت: $m_{ب} = m_{ب}$ $\Rightarrow \rho_1 V_1 = \rho_2 V_2$

$$\rho_1 = \frac{g}{cm^3}, \rho_2 = \frac{g}{cm^3} \xrightarrow{V_1 = 0/9V_2} (1)$$

$$\frac{25}{1 \text{ یارد}} = \frac{3 \times 7 / 6 \times 10^6 \mu\text{m}}{x} \Rightarrow x = \frac{3 \times 7 / 6 \times 10^6}{25}$$

$$= 9 / 12 \times 10^5 \mu\text{m}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

(مرتضی پهلوی)

-۱۲۵

با توجه به این که واحد یکی از مقادیر داده شده، ژول یا همان $\frac{\text{kgm}^2}{\text{s}^2}$ است و

حاصل عبارت نیز برحسب ژول خواسته شده است، پس در جمله اول سمت راست تساوی، m و n باید به ترتیب از راست به چپ برابر با ۲ و ۲ باشند. داریم:

$$E = 5 \times 10^{-1} g \frac{\text{dam}^2}{\text{s}^2} + 2 \times 10^{-2} J$$

$$\Rightarrow E = 5 \times 10^{-1} g \frac{\text{dam}^2}{\text{s}^2} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} \times \frac{(10^1 \text{ m})^2}{1 \text{ dam}^2} + 2 \times 10^{-2} = 7 \times 10^{-2} \text{ J}$$

$$\Rightarrow E = 7 \times 10^{-2} \text{ J}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

(سجاد شهربابی فراهانی)

-۱۲۶

از آن جایی که عبارت سمت چپ رابطه فیزیکی یعنی x بیانگر کمیت طول در دستگاه SI است، بنابراین یکای هر یک از جمله‌های سمت راست رابطه داده شده باید برحسب متر باشند.

$$[\alpha t^4] = m \Rightarrow [\alpha] \cdot s^4 = m \Rightarrow [\alpha] = \frac{m}{s^4}$$

$$[\frac{\beta}{t+4}] = m \Rightarrow [\frac{\beta}{s}] = m \Rightarrow [\beta] = m \cdot s$$

از سوی دیگر، یکای حجم در دستگاه SI، m^3 (مترمکعب) است. بنابراین:

$$[V] = [\alpha^p \beta^q] = m^3 \Rightarrow [\alpha]^p \times [\beta]^q = m^3 \Rightarrow \frac{m^p}{s^{4p}} \times (m^q \cdot s^q) = m^3$$

$$\Rightarrow m^{(p+q)} \cdot s^{q-4p} = m^3 \Rightarrow \begin{cases} q - 4p = 0 & (1) \\ p + q = 3 & (2) \end{cases}$$

$$q = \frac{12}{5}, \quad p = \frac{3}{5}$$

$$\frac{p}{q} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه ۱۰ کتاب (رسی))

(سجاد شهربابی فراهانی)

-۱۲۷

ابتدا مقادیر داده شده از جرم میوه‌ها را برحسب گرم به دست می‌وریم:

$$45 \text{ g} \times \frac{4 / 5 \text{ g}}{1 \text{ منقال}} = 45 \text{ g}$$

$$45 \text{ g} \times \frac{4 / 5 \text{ g}}{1 \text{ منقال}} \times \frac{16}{1 \text{ سیر}} = 72 \text{ g}$$

بنابراین عددی که ترازو نشان می‌دهد، برابر است با:

$$45 \text{ g} + 72 \text{ g} = 117 \text{ g} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} = 117 \text{ g}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

از طرفی حجم مخلوط 5 cm^3 کاهش یافته است:

$$V_2 - V_1 = 5 \text{ cm}^3 \quad (2)$$

با ترکیب رابطه‌های (۱) و (۲) داریم:

$$V_2 - 0 / 9 V_2 = 5 \Rightarrow 0 / 1 V_2 = 5 \Rightarrow V_2 = 50 \text{ cm}^3$$

در نتیجه جرم يخ برابر است با:

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رسی))

فیزیک (۱) - موازی

(مرتضی پهلوی)

-۱۲۱

«تبیو» و «شتاب متوجه» کمیت‌های برداری‌اند و کمیت‌های «شار»، «انرژی»، «تنیدی» و «کار» (که از جنس انرژی است)، کمیت‌هایی فرعی و نرده‌ای هستند. سایر کمیت‌های اشاره شده نیز کمیت‌های اصلی هستند. بنابراین تعداد کمیت‌های نرده‌ای و فرعی، ۲ برابر تعداد کمیت‌های برداری است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۶ و ۷ کتاب (رسی))

(زهره آقامحمدی)

-۱۲۲

به روش تبدیل واحد زنجیره‌ای گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

$$52 \times 10^3 \frac{\text{J}}{\text{s}} \times \frac{1 \text{ kJ}}{10^3 \text{ J}} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 3120 \frac{\text{kJ}}{\text{min}} \quad \checkmark$$

$$108 \frac{\text{km}}{\text{h}} \times \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \checkmark$$

$$36 \times 10^5 \frac{\mu\text{m}}{\text{s}} \times \frac{10^{-9} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 216 \frac{\text{m}}{\text{min}} \quad \times$$

$$84 \text{ km}^2 \times \frac{10^6 \text{ m}^2}{1 \text{ km}^2} \times \frac{1 \text{ hm}^2}{10^4 \text{ m}^2} = 8400 \text{ hm}^2 = 8400 \text{ هکتار} \quad \checkmark$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

(مرتضی پهلوی)

-۱۲۳

ابتدا حجم داده شده برحسب مترمکعب را به صورت نمادگذاری علمی می‌نویسیم و سپس با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای، این حجم را برحسب میلی لیتر به دست می‌آوریم. داریم:

$$V = 0 / 000025 \text{ m}^3 = 2 / 5 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$= 2 / 5 \times 10^{-5} \text{ m}^3 \times \frac{10^3 \text{ L}}{1 \text{ m}^3} \times \frac{1 \text{ mL}}{10^{-3} \text{ L}}$$

$$\Rightarrow V = 25 \text{ mL} = 2 / 5 \times 10^1 \text{ mL}$$

بنابراین در حاصل فوق که به صورت $a \times 10^b$ بیان شده است، $a = 2 / 5$ و $b = 1$ است، بنابراین:

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب (رسی))

(محمد زیرین‌فشن)

-۱۲۴

ابتدا مسافتی را که نور در مدت 76 ns در خلاء طی می‌کند، برحسب میکرون (میکرومتر) به دست می‌آوریم. داریم:

$$3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}} \times 76 \text{ ns} = 3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}} \times 76 \times 10^{-9} \text{ s}$$

$$= 3 \times 2 / 6 \text{ m} = 3 \times 2 / 6 \times \frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 3 \times 2 / 6 \times 10^6 \mu\text{m}$$

حال مقدار هر یارد را برحسب میکرومتر از تناسب زیر می‌یابیم:

فیزیک (۱) - شاهد (گواه)

(کتاب آمیخته)

-۱۳۱

در این جایه‌جایی نیروی \vec{F} نیروی محرک است و حضور نیروی اصطکاک سبب می‌شود که حرکت با تندی ثابت انجام شود. از طرفی اگر از نیروی وزن صرف‌نظر کنیم، نیروی اصطکاک نیز حذف می‌شود. اما در این مدل سازی می‌توان از نیروی مقاومت هوا که یک اثر ناچیز است، صرف‌نظر کرد.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه ۵ کتاب درسی)

(کتاب آمیخته)

-۱۳۲

مدت زمان \times تندی = مسافت طی شده در رفت و برگشت

$$= (250 \times 10^3 \text{ km} \times \frac{10^3 \text{ m}}{\text{s}}) \times (9 \mu\text{s} \times \frac{10^{-6} \text{ s}}{1 \mu\text{s}}) = 2250 \text{ m}$$

از آن جایی که موج ارسال شده این مسیر مستقیم را ۲ بار (یکبار رفت و بار دیگر برگشت) پیموده، پس عمق این نقطه نصف این مقدار است.

$$\frac{2250}{2} = 1125 = 1/125 \times 10^3 \text{ m}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آمیخته)

-۱۳۳

$$\frac{\text{m}}{\text{s}} = \frac{\text{m}}{\text{s}} \times \frac{1 \text{ mm}}{10^{-3} \text{ m}} \times \frac{10^{-9} \text{ s}}{1 \mu\text{s}} = 340 \times 10^{-2} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}}$$

$$\rightarrow 3 / 40 \times 10^{-1} \frac{\text{mm}}{\mu\text{s}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آمیخته)

-۱۳۴

ابتدا حجم ورقه را بحسب مترمکعب به دست می‌آوریم:

$$\mathbf{a} = 1 \text{ m}, \mathbf{b} = 5 \text{ dm} = 5 \times 10^{-1} \text{ m}, \mathbf{c} = 120 \mu\text{m}$$

$$= 120 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$\mathbf{V} = \mathbf{a} \times \mathbf{b} \times \mathbf{c} = 1 \times (5 \times 10^{-1}) \times (120 \times 10^{-9})$$

$$= 6 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای، داریم:

$$\Rightarrow \mathbf{V} = 6 \times 10^{-5} \text{ m}^3 \times \frac{1 \text{ cm}^3}{(10^{-2})^3 \text{ m}^3} = 6 \cdot \text{cm}^3 = 6 \times 10^1 \text{ cm}^3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آمیخته)

-۱۳۵

$$[\mathbf{b}] = \mathbf{kN} = 10^3 \text{ N} = 10^3 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}$$

(محمد زرین‌نیش)

-۱۲۸

ابتدا تندی هر یک از متحرک‌ها را بحسب $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ محاسبه می‌کنیم.

$$\frac{0}{\Delta \text{ s}} = \frac{\text{m}}{1 \text{ s}} = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$90 \frac{\text{mile}}{\text{h}} = 90 \frac{\text{mile}}{\text{h}} \times \frac{1600 \text{ m}}{1 \text{ mile}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

طبق رابطه $\mathbf{x} = \mathbf{vt}$ ، جایه‌جایی هر یک از این دو متحرک در مدت ۵ دقیقه (۵ × ۶۰ = ۳۰۰s) برابر است با:

$$30 \frac{\text{m}}{\text{s}} \times 300 \text{ s} = 9000 \text{ m} = 9 \text{ km}$$

$$40 \frac{\text{m}}{\text{s}} \times 300 \text{ s} = 12000 \text{ m} = 12 \text{ km}$$

بنابراین فاصله دو متحرک پس از این مدت، برابر است با:

$$\mathbf{d} = 12 - 9 = 3 \text{ km}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(سید شهاب‌الدین فراهانی)

-۱۲۹

ابتدا آهنگ افزایش ارتفاع آب استخراج آب را بحسب واحد SI به دست می‌آوریم:

$$\text{اهنگ افزایش ارتفاع} = \frac{4 \text{ dm}}{2 \text{ h}} = \frac{4 \text{ dm}}{2 \text{ h}} \times \frac{10^{-1} \text{ m}}{1 \text{ dm}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}}$$

ضملاً می‌دانیم که مساحت قاعده یک استوانه ثابت است بنابراین برای محاسبه آهنگ افزایش حجم آب استخراج داریم:

اهنگ افزایش ارتفاع × مساحت قاعده = آهنگ افزایش حجم آب

$$\Rightarrow \frac{12}{2} (\pi \text{ m}^2) \times \frac{1}{18000 \text{ s}} = \text{اهنگ افزایش حجم آب}$$

$$= \frac{3 \times 36 \text{ m}^3}{18000 \text{ s}} = 6 \times 10^{-2} \frac{\text{m}^3}{\text{s}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(زهره رامشینی)

-۱۳۰

در فیزیک، تغییر هر کمیت را نسبت به زمان، معمولاً آهنگ آن کمیت می‌نامیم.

علاوه بر این می‌دانیم وات (W) معادل با ژول بر ثانیه ($\frac{\text{J}}{\text{s}}$) است. بنابراین برای

محاسبه آهنگ تولید انرژی الکتریکی برحسب کیلووات‌باید زمان را به ثانیه و انرژی الکتریکی تولیدی را به کیلوژول تبدیل کیم:

$$\Delta t = 1 \times 24 \times 60 \times 60 \text{ s}$$

$$\Delta t = \frac{60 \text{ دقیقه}}{1 \text{ ساعت}} \times \frac{24 \text{ ساعت}}{1 \text{ روز}} \times \frac{1 \text{ روز}}{1 \text{ دنیه}} = 1 \times 24 \times 60 \times 60 \text{ s}$$

$$W = 21 / 6 \text{ GJ} = 21 / 6 \text{ GJ} \times \frac{10^9 \text{ J}}{1 \text{ GJ}} \times \frac{1 \text{ kJ}}{10^3 \text{ J}} = 216 \times 10^5 \text{ kJ}$$

$$W = \frac{216 \times 10^5 \text{ kJ}}{1 \times 24 \times 60 \times 60 \text{ s}} = 250 \frac{\text{kJ}}{\text{s}} = 250 \text{ kW}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$\times \frac{1\text{ h}}{24\text{ h}} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ min}} \times \frac{1\text{ s}}{60\text{ s}} = \frac{1}{12} \text{ s}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آین)

-۱۳۹

آهنگ خروج آب برابر است با:

$$\frac{1/5 L}{10\text{ s}} = 0/15 \frac{L}{s}$$

$$\frac{1\text{ L}}{10^3 \text{ cm}^3} = 1 \cdot \frac{1\text{ cm}}{10\text{ mm}} = 1 \Rightarrow \frac{1\text{ cm}^3}{10^3 \text{ mm}^3} = 1 \cdot \frac{60\text{ s}}{1\text{ min}} = 1$$

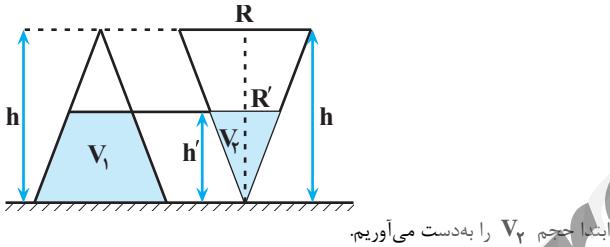
$$0/15 \frac{L}{s} = 0/15 \frac{L}{s} \times \frac{10^3 \text{ cm}^3}{1\text{ L}} \times \frac{10^3 \text{ mm}^3}{1\text{ cm}^3} \times \frac{60\text{ s}}{1\text{ min}}$$

$$= 0/15 \times 10^6 \times 60 = 9 \times 10^6 \frac{\text{mm}^3}{\text{min}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آین)

-۱۴۰

$$\frac{R'}{R} = \frac{h'}{h} \Rightarrow \frac{h' = \frac{h}{r}}{R'} = \frac{R}{r}$$

$$V_2 = \frac{1}{3} \pi R^2 h' \xrightarrow{R' = \frac{R}{r}, h' = \frac{h}{r}}$$

$$V_2 = \frac{1}{3} \pi \times \left(\frac{R}{r}\right)^2 \times \frac{h}{r} \Rightarrow V_2 = \frac{1}{24} \pi R^2 h$$

هر دو مخروط تا نصف ارتفاع خود پر می‌شوند، بنابراین:

$$V_1 + V_2 = V \xrightarrow{V = \frac{1}{3} \pi R^2 h}$$

$$V_1 = \frac{1}{3} \pi R^2 h - \frac{1}{24} \pi R^2 h \Rightarrow V_1 = \frac{7}{24} \pi R^2 h$$

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای، داریم:

$$x \frac{\text{dm}^3}{\text{min}} = x \frac{\text{dm}^3}{\text{min}} \times \frac{(10^{-3}\text{ m})^3}{(10^{-3}\text{ m})^3} \times \frac{1\text{ cm}^3}{(10^{-2}\text{ m})^3} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} = \frac{100}{6} x \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

برای لحظه برابر شدن ارتفاع مایع در دو مخروط، خواهیم داشت:

$$t_2 = t_1 \Rightarrow \frac{V_2}{\frac{100}{6} x} = \frac{V_1}{\frac{100}{6} x} \xrightarrow{V_1 = \frac{7}{24} \pi R^2 h} \frac{V_2}{\frac{100}{6} x} = \frac{\frac{7}{24} \pi R^2 h}{\frac{100}{6} x}$$

$$\frac{\frac{1}{2} \pi R^2 h}{\frac{100}{6} x} = \frac{\frac{7}{24} \pi R^2 h}{\frac{100}{6} x} \Rightarrow x = 0/3 \frac{\text{dm}^3}{\text{min}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$[c] = \text{MPa} = 10^6 \text{ Pa} = 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2}$$

$$[d] = \text{GJ} = 10^9 \text{ J} = 10^9 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$$

$$a = \frac{b^r c}{d^r} \Rightarrow [a] = \frac{10^9 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} \times 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2}}{10^{18} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}}$$

$$\Rightarrow [a] = \frac{10^{15} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^4}}{10^{18} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^4}} = 10^{-3} \frac{\text{kg}}{\text{s}^2 \cdot \text{m}^2}$$

$$\frac{\text{Pa}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} \Rightarrow [a] = 10^{-3} \text{ Pa}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آین)

-۱۴۱

ابتدا طول قاعده و ارتفاع مثلث را بر حسب cm می‌باشیم:

$$\frac{1\text{ ft}}{12\text{ in}} = 1 \quad \text{و} \quad \frac{1\text{ in}}{2/5\text{ cm}} = 1$$

$$h = 4000 \text{ in} \times \frac{2/5\text{ cm}}{1\text{ in}} = 10^4 \text{ cm}$$

$$b = 6000 \text{ ft} \times \frac{12\text{ in}}{1\text{ ft}} \times \frac{2/5\text{ cm}}{1\text{ in}}$$

$$= 180 \times 10^3 \text{ cm} = 18 \times 10^5 \text{ cm}$$

$$= \frac{1}{2} \times b \times h = \frac{1}{2} \times (1/8 \times 10^5) \times 10^4$$

$$= 0/9 \times 10^9 \text{ cm}^3 = 9 \times 10^8 \text{ cm}^3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آین)

-۱۴۲

$$\frac{1\text{ ftm}}{6\text{ ft}} = 1 \cdot \frac{1\text{ m}}{3\text{ ft}} = 1 \cdot \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} = 1$$

$$36 \frac{\text{ftm}}{\text{min}} = 36 \frac{\text{ftm}}{\text{min}} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} \times \frac{6\text{ ft}}{1\text{ ftm}} \times \frac{1\text{ m}}{3\text{ ft}}$$

$$= \frac{36 \times 6 \text{ m}}{3 \times 60 \text{ s}} = 1/2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(کتاب آین)

-۱۴۳

برای محاسبه آهنگ رشد، باید تغییر ارتفاع گیاه را نسبت به زمان بیابیم. بنابراین داریم:

$$\frac{\text{میزان رشد}}{\text{زمان رشد}} = \frac{5/04}{7} \frac{\text{cm}}{\text{روز}} = \text{آهنگ رشد گیاه}$$

و برای تبدیل این یکا به داریم:

$$\frac{\mu\text{m}}{\text{s}} = \frac{5/04 \text{ cm}}{7 \text{ روز}} = \frac{5/04 \text{ cm}}{7 \text{ روز}} \times \frac{10^{-3} \text{ m}}{1\text{ cm}} \times \frac{1\mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}}$$

گزینه «۲»: (درست) فراوانی ایزوتوپ ^7Li بیشتر از فراوانی ایزوتوپ ^6Li است.

گزینه «۳»: (درست) یک نمونه طبیعی از عنصر هیدروژن شامل H_2 و H_3 است که H_3 ناپایدار است و شامل ۲ نوترون است.

گزینه «۴»: (نادرست) یک نمونه طبیعی از عنصر هیدروژن، ۳ ایزوتوپ، عنصر لیتیم، ۲ ایزوتوپ و عنصر منیزیم ۳ ایزوتوپ را شامل می‌شود.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

(حسین سلیمانی)

-۱۴۸

به تعداد 6×10^{23} از هر ذره، یک مول از آن ذره می‌گویند.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۷ کتاب (رسی))

(حسن رحمتی کوکنده)

-۱۴۹

با افزایش مقدار یون حاوی تکنسیم در غده تیروئید امکان تصویربرداری از این غده فراهم می‌شود.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۷ کتاب (رسی))

(عرفان محمودی)

-۱۵۰

دود سیگار حاوی مقادیر زیادی مواد پرتوزا است.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۷ و ۹ کتاب (رسی))

(حسین سلیمانی)

-۱۵۱

در جدول دوره‌ای، عنصرها بر اساس افزایش عدد اتمی سازماندهی شده‌اند و با پیمایش در هر دوره از چپ به راست خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۱۲ کتاب (رسی))

(امیر قانع فرد)

-۱۵۲

نماد الکترون، پرتوون، نوترون به ترتیب به صورت e^- و p^+ و n^0 نوشته می‌شود.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

(امیر قانع فرد)

-۱۵۳

جرم نوترون $= 1.67 \times 10^{-24} \text{ amu}$

جرم پرتوون $= 1.67 \times 10^{-23} \text{ amu}$

جرم الکترون $= 1.67 \times 10^{-27} \text{ amu}$

$$\text{M}_e + \text{M}_p = 1.67 \times 10^{-24} \text{ amu} = ^1\text{H}$$

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

(حسن رحمتی کوکنده)

-۱۵۴

با توجه به متن کتاب درسی گزینه «۴» صحیح است.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۱۲ کتاب (رسی))

(سپهر طالبی)

-۱۵۵

جای خالی سؤال اشاره به مفهوم **amu** دارد.

بررسی عبارت‌های نادرست:

شیمی (۱) - عادی

-۱۴۱

عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب (رسی))

-۱۴۲

فراوان ترین عنصر در سیاره‌های زمین و مشتری به ترتیب آهن (Fe) و هیدروژن (H) است و در میان عناصر فراوان سیاره مشتری، عنصر فلزی وجود ندارد.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۳ کتاب (رسی))

-۱۴۳

(رسول عابدینی زواره)

فقط عبارت سوم نادرست است.

انرژی گرمایی و نور خورشید به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیم طی واکنش‌های هسته‌ای است.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۴ کتاب (رسی))

-۱۴۴

(رسول عابدینی زواره)

اتم‌ها بسیار ریزند به طوری که نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم مشاهده و حجم آن‌ها را اندازه‌گیری کرد؛ به همین دلیل دانشمندان مقیاس جرم نسبی را برای تعیین جرم اتم‌ها به کار می‌برند.

نکته مهم درسی:

جرم اتم‌ها را با وزنهای می‌سنجدند که $\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ کربن -۱۲ است.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

-۱۴۵

(ماتا زمان)

بررسی همه عبارت‌ها:

دو ایزوتوپ کلر ^{35}Cl و ^{37}Cl هستند (تأثید گزینه «۲»).

هر دو دارای ۱۷ الکترون می‌باشند (تأثید گزینه «۱»).

فراؤن ^{35}Cl و ^{37}Cl و فراوانی $^{37}\text{Cl} / ^{35}\text{Cl} = 24 / 2\%$ است (تأثید گزینه «۳»).

تفاوت جرم دو ایزوتوپ به اندازه ۲ نوترون است که تقریباً برابر 2 amu می‌باشد (رد گزینه «۴»).

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

-۱۴۶

(ممدر وزیری)

بررسی‌ها نشان می‌دهند که اغلب در یک نمونه طبیعی از عنصری معین، اتم‌های سازنده، جرم یکسانی ندارند.

(کیهان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

-۱۴۷

(امیر قانع فرد)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: (درست) در میان ایزوتوپ‌های طبیعی منیزیم (^{24}Mg ، ^{25}Mg و ^{26}Mg)، بیشترین فراوانی را ^{24}Mg دارد.

شیمی (۱) - موازی

(عمر فان معمودی)

- ۱۶۱

عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۲ و ۴ کتاب (رسی))

(عمر فان معمودی)

- ۱۶۲

فراوان ترین عنصر در سیاره‌های زمین و مشتری به ترتیب آهن (Fe) و هیدروژن (H) است و در میان عناصر فراوان سیاره مشتری، عنصر فلزی وجود ندارد.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۳ کتاب (رسی))

(علی علمداری)

- ۱۶۳

توده سلطانی، هم گلوکر پرتوزا (نشان‌دار) و هم گلوکر معمولی را به عنوان سوت سلولی مصرف می‌کند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۲، ۳، ۶ و ۹ کتاب (رسی))

(علی علمداری)

- ۱۶۴

فقط عبارت سوم نادرست است.

انرژی گرمایی و نور خورشید به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیم طی واکنش‌های هسته‌ای است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۴ کتاب (رسی))

(امیر محمد باتو)

- ۱۶۵

بررسی‌ها نشان می‌دهد که اغلب در یک نمونه طبیعی از عنصری معین، اتم‌های سازنده، جویم یکسانی ندارند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

(علی مؤیدی)

- ۱۶۶

گزینه «۱»: (درست) در میان ایزوتوپ‌های طبیعی منیزیم (^{24}Mg)، ^{25}Mg و ^{26}Mg ، بیشترین فراوانی را ^{24}Mg دارد.گزینه «۲»: (درست) فراوانی ایزوتوپ ^{7}Li بیشتر از فراوانی ایزوتوپ ^{6}Li است.گزینه «۳»: (درست) یک نمونه طبیعی از عنصر هیدروژن شامل ^{1}H ، ^{2}H و ^{3}H است که ^{1}H ناپایدار است و شامل ۲ نوترون است.

گزینه «۴»: (نادرست) یک نمونه طبیعی از عنصر هیدروژن، ۳ ایزوتوپ، عنصر لیتیم، ۲ ایزوتوپ و عنصر منیزیم ۳ ایزوتوپ را شامل می‌شود.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

(حامد پویان نظر)

- ۱۶۷

مقایسه نیم عمر ایزوتوپ‌های موردنظر به صورت زیر است:

 $^{1}\text{H} > ^{3}\text{H} > ^{5}\text{H} > ^{6}\text{H} > ^{7}\text{H}$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۶ کتاب (رسی))

عبارت سوم: رابطه ترین یکای اندازه‌گیری جرم در آزمایشگاه گرم است.

عبارت چهارم: عدد آووگادرو (6.02×10^{23}) به افتخار این دانشمند نامیده شد.
(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۴، ۱۷ و ۱۸ کتاب (رسی))

(منصور سليمانی مکان)

- ۱۵۶
- ۱۵۶
جرم هر الکترون 5.00005 amu است، بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{0.1}{5.00005} = 200$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

(علی مؤیدی)

$$\frac{[24 \times 70] + [25 \times 20] + [26 \times 10]}{100} = \text{جرم اتمی میانگین}$$

$$= 24.4 \text{ amu}$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۵ و ۱۵ کتاب (رسی))

(حسن رحمتی کوکنده)

$$\frac{? \text{ g Al}}{? \text{ g Al}} = \frac{3.01 \times 10^{23} \text{ atom Al}}{6.02 \times 10^{23} \text{ atom Al}} \times \frac{1 \text{ mol Al}}{6 \text{ mol Al}} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}}$$

$$= 1/35 \text{ g Al}$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

(رسول عابدینی زواره)

$$\frac{? \text{ g A}}{? \text{ g A}} = \frac{1 \text{ mol A}}{6.02 \times 10^{23} \text{ atom A}} \times \frac{\bar{M}_A \text{ g}}{6 \text{ mol A}}$$

$$= 2\bar{M}_A \text{ g}$$

$$\frac{? \text{ g B}}{? \text{ g B}} = \frac{1 \text{ mol B}}{6.02 \times 10^{23} \text{ atom B}} \times \frac{\bar{M}_B \text{ g}}{6 \text{ mol B}}$$

$$= \frac{\bar{M}_B}{10} \text{ g}$$

$$\frac{\text{g}_A}{\text{g}_B} = \frac{2\bar{M}_A}{\bar{M}_B} = 20 \times \left(\frac{\bar{M}_A}{\bar{M}_B} \right) = 20 \times \left(\frac{2\bar{M}_B}{\bar{M}_B} \right) = 40$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

(حسین سلیمانی)

$$\frac{p+n}{p} A^{++} \rightarrow e = p - 2 \rightarrow \frac{e}{n} = \frac{p-2}{n} = 0/8$$

$$\rightarrow \begin{cases} p = 0/8n + 2 \\ p + n = 85 \end{cases} \begin{cases} p = 30 \\ n = 35 \end{cases}$$

در عنصر A، ۳۵ نوترون، ۳۰ پروتون و ۳۰ الکترون داریم و درنتیجه اختلاف تعداد الکترون‌ها و نوترون‌ها برابر ۵ خواهد بود.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

- ۱۵۷

- ۱۵۹

- ۱۶۰

(امیرمحمد بانو)

استرانسیم (Sr) با منزیم هم‌گروه است و رفتار شیمیایی مشابه آن خواهد داشت.

این عنصر همانند Mg، در ترکیب با فلزها، یون Sr^{2+} تشکیل می‌دهد.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۱۳ کتاب (رسی))

-۱۷۶

(پیمان فوابوی مهر)

عنصرهای گروه اول: Li - Na - K - Rb - Cs - Fr

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: Rn گروه ۱۸

گزینه «۲»: Be گروه ۲

گزینه «۳»: I گروه ۱۷

گزینه «۴»: Se گروه ۱۶

گزینه «۵»: Ra گروه ۲

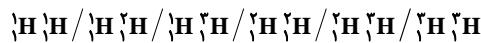
گزینه «۶»: Si گروه ۱۴

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب (رسی))

-۱۷۷

(همدم پویان نظر)

به حالات زیر می‌توان ۲ ایزوتوپ هیدروژن انتخاب کرد: (۶ حالت)

و هر یک از این حالت‌ها را می‌توان با یکی از ایزوتوپ‌های گوگرد ترکیب و مولکول H_2S تولید کرد.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۶ کتاب (رسی))

-۱۷۸

(کامران کیومرث)

-۱۷۹

$${}_{16}^{\infty}\text{O}: p = 8 \\ n = 16 - 8 = 8 \quad \left. \right\} \rightarrow \frac{n}{p} = \frac{8}{8} = 1$$

$${}_{24}^{40}\text{Mg}^{2+}: e = 12 - 2 = 10 \\ n = 24 - 12 = 12 \quad \left. \right\} \rightarrow \frac{e}{n} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6}$$

$${}_{32}^{44}\text{S}^{2-}: e = 16 + 2 = 18 \\ n = 32 - 16 = 16 \quad \left. \right\} \rightarrow \frac{e}{n} = \frac{18}{16} = \frac{9}{8}$$

$${}_{35}^{54}\text{Cl}^{-}: e = 17 + 1 = 18 \\ n = 35 - 17 = 18 \quad \left. \right\} \rightarrow \frac{e}{n} = \frac{18}{18} = 1$$

$${}_{31}^{50}\text{P}^{3-}: e = 15 + 3 = 18 \\ n = 31 - 15 = 16 \quad \left. \right\} \rightarrow \frac{e}{n} = \frac{18}{16} = \frac{9}{8}$$

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

-۱۸۰

$$\text{p} + \text{n} \xrightarrow{\text{A}} \text{e} = \text{p} - 2 \rightarrow \frac{\text{e}}{\text{n}} = \frac{\text{p} - 2}{\text{n}} = 0.8$$

$$\rightarrow \frac{\text{p}}{\text{n}} = 0.8 + 2 \quad \left. \right\} \text{p} = 30 \\ \text{p} + \text{n} = 35 \quad \left. \right\} \text{n} = 35$$

در عنصر A، ۳۵ نوترون، ۳۰ پروتون و ۳۰ الکترون داریم و درنتیجه اختلاف تعداد الکترون‌ها و نوترون‌ها برابر ۵ خواهد بود.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۵ کتاب (رسی))

(کامران کیومرث)

تعداد نیم عمرهای سپری شده $48/12 = 4$ $100 \rightarrow 12/5 \rightarrow 25 \rightarrow 50 \rightarrow 6/25$ پس از گذشت ۴۸ سال که معادل ۴ نیم عمر این ایزوتوپ است، $6/25$ گرم از این ایزوتوپ باقی می‌ماند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۶ کتاب (رسی))

-۱۶۸

(پیمان فوابوی مهر)

با افزایش مقدار یون حاوی تکنسیم در غده تیروئید امکان تصویربرداری از این غده فراهم می‌شود.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۷ کتاب (رسی))

-۱۶۹

(علی مؤبدی)

عبارت‌های اول و سوم صحیح هستند: بررسی عبارت‌های نادرست:

مورد دوم: همه ${}_{99}\text{Tc}$ موجود در جهان باید به صورت مصنوعی و با واکنش‌های هسته‌ای تولید شود.

مورد چهارم: اورانیم شناخته‌شده‌ترین فلز پرتوزا است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۷ کتاب (رسی))

-۱۷۰

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: کیمیاگری (تبديل عنصرهای دیگر به طلا) آرزوی دیرینه بشر بوده است.

گزینه «۲»: از ایزوتوپ ${}_{92}\text{U}$ به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: پسماند راکتورهای اتمی هنوز خاصیت پرتوزا دارد و خطرناک است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۸ کتاب (رسی))

-۱۷۱

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: کیمیاگری (تبديل عنصرهای دیگر به طلا) آرزوی دیرینه بشر بوده است.

گزینه «۲»: از ایزوتوپ ${}_{90}\text{Th}$ به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: پسماند راکتورهای اتمی هنوز خاصیت پرتوزا دارد و خطرناک است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۸ کتاب (رسی))

-۱۷۲

دو سیگار حاوی مقداری زیادی مواد پرتوزا است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب (رسی))

-۱۷۳

این جدول شامل ۷ دوره و ۱۸ گروه است که در آن دوره‌های دوم و سوم شامل ۸ عنصر می‌باشند. در این جدول، هر عنصر را با نماد یک یا دو حرفی نشان می‌دهند.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب (رسی))

-۱۷۴

(کامران کیومرث)

در جدول دوره‌ای، عنصرها بر اساس افزایش عدد اتمی سازماندهی شده‌اند و با پیمایش در هر دوره از چپ به راست خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۱۲ کتاب (رسی))

-۱۷۵

(حسن رهمنی کوکنده)

با توجه به متن کتاب درسی گزینه «۴» صحیح است.

(کیوان زادگاه الفبای هستی، صفحه ۱۳ کتاب (رسی))